

DIENOS KLAUSIMAI IR DARŠIS TAS

Sis tas iš laikraščių.

"Tautinio" susivienymo organas "Tėvynė" Nr. 37-tame, pacitavęs LRKSA Dvasios Vado priminimą kas link velykinės išpažinties atlikimo liudymų pristatymo, kaip to reikalauja Susiv. Konstitucija, pasirašė sau tokią reklamą: "Todel daug parankiau apdraudos ir ligoje pašalpos reikalus Amerikos lietuviams aprūpinti tokioje organizacijoje, kuri visai nesikiša į žmogaus sąžinės įsitikinimus. Tokia organizacija yra mūsų tautinis Susiv. L. A."

Katalikai išsižadėjimą katalikystės ir lietuvių laikos smerktiną dalyką. Drausmingam katalikui jokios sunkenybės nėra atlikti tikybines pareigas, o nedrausmingi katalikai, kaip ir visi kiti žmonės, verti ne gyrimo, o tik peikimo. Tuo tarpu mūsų taip vadinami tautininkai nutolimą nuo katalikystės ir jos praktikos nelaiiko blogu daiktu. Jiems išrodo blogu daiktu, jei lietuvis sumaskolėja ir lietuviškas idėjas pakeičia žydiškai-rusiškai komunistinėmis.

Savo kromelį valia girt kiekvienam, bet tik aklas nemato, kad nutolimas nuo katalikystės yra drūtas žingsnis lietuvių ištautėjimo ir subolševikėjimo.

"Vienybė" Nr. 111-me taip nusibara: "O 'Garsas' pakartoja lenkų melą, būk Voldemarui kalbant Tautų Sąjungos Taryboje, keli diplomatai užmige". Jei "Garsas" pakartojo lenkų melą, tai tą padarė didžioji anglų spauda New Yorke, Chicagoj, Bostone ir t. p., nes jos specialūs korespondentai apie tai pranešė. Beje "Vienybės" lengvapėdiškumą leplelt neatsargų žodelį kitą jau žinomą ne nuo šiandien. Kas link p. Voldemaro oratoriškumo, tai p. "Vienybės" redaktorius, berods, turės galimybės įsitikinti savo loconomis ausimis, gal tasak nereikis pykt ant snaudžiančių ir miegančių.

Komunistiškoji "Laisvė" pasipiktino, kad "Garsas" buvo paraginta lietuvių balsuoti už Al. Smithą, kaip tinkamiausią darbo žmonių kandidatą. Ta proga "Laisvė" mūsų primeta tokį dalyką: "Žinoma, kapitalistai "Garsui" riebiai apmoka už šią agitaciją". Kažin kodėl komunistiškasi laikrašt-palaikis taip greit ižiūri riebių apmokėjimą. Tur būt, jis turi omeny Maskvos pavyzdį, nes laikraščiai dažnai skelbia, kad iš ten aukškas labai gausiai plaukia, ypač už komunistinę propagandą varomą užsieny sovietų naudai. Žematis tokiu atvejū pasakytu: "Kuo pac kvėp, tuo ir kitą tep".

Š. m. rugsėjo 10 dieną suėjo 100 metų sukaktuvių nuo gimtadienio garsaus rusų rašytojaus Leo Tolstojaus. Įvairių kalbų spauda paminėjo šias sukaktuves, o

GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

222 So. 9th St., B'lyn, N. Y. Entered as Second Class Matter May 31, 1917, at Post Office at B'klyn, N. Y. under Act of August 24, 1912

No. 38

KAINA 5 CENTAI

KETVIRTADIENIS RUGSĖJO (Sept.) 20 D., 1928.

Vol.-Metai XII

DIDELĖ AUDRA FLORIDOJ.

GUADELOUPE, PORTO RICO IR KITOS SALOS SMARKIAI NUKENTĖJO.

Šimtai žuvusių ir sužeistų. Tūkstančiai liko be pastogės. Pagalba skubiai organizuojama, vadovaujant Raudonajam Kryžiui.

Miami, Florida. — Floridą vėl atlankė baisi audra, kuri užpakaly savęs paliko griuvėsius, žmonių aukas ir milžiniškus materialius nuostolius. West Palm Beach žuvo 11 žmonių, Delray Beach žuvo 6 žmonės. Pompano 75 nuosimčiai namų sugadintų. Okeechobee ežero saloje žuvo 24 žmonės.

Da baisiau nukentėjo gretimos salos. Guadelupoj žuvo 510 žmonių, Leeward saloj — 25, Newins saloj — 13, Virgin saloj — 6. Porto Ricoj, pranešimai sako, žuvo du šimtai žmonių. Iš Coribbean salų jokių pranešimų nėra, nors tos mažos salos irgi skaudžiai audros liko paliestos.

Pirmi apskaitymai sako, kad apie šimtas tūkstančių žmonių pasiliko be pastogės. Materialiai nuostoliai milžiniški — tarp 50 iki 100 milijonų dolerių.

Palm Beach mieste paskelbta karo stovis, nes prasidėjo vogimai, plėšimai.

Prezidentas Coolidge išleido specialį atsišaukimą į tautą kviesdamas susirūpinti nukentėjusių likimu ir eit į pagalbą. Raudonasis Kryžius visu uolumu stojo darban teikt maistą ir prieglaudą nukentėjusiems. Iš Paryžiaus Raudonojo Kryžiaus Lyga, į kurią įeina 51 tautos Raudonasis Kryžius, pasiūlė tarptautinę pagalbą, tačiau Amerikos Raudonojo Kryžiaus pirmininkas Payne atsakė, kad Am. R. K. tikisi nuosavom įgjom sumažinti nelaimę. Vandeno ir sausžemio keliais R. Kryžiaus organizacija jau gabenanti maistą, drabužius, vaistus ir kitokią medžiagą reikalingą nukentėjusiems.

Paskutinėm žiniom, didžioji audra persimeta į Georgia valstybę, kur be abejonės, pakeliu paliks žmonių lavonus, benamius, krūvas griuvėsių.

SOVIETŲ KARININKAI BĖGA LENKIJON.

Londonas. — "The Daily Mail" Varšuvos korespondentas praneša, kad lenkų fronto (pasienio) sargyba areštavo du sovietų armijos štabo karininkus prie Zubovičių, prie Rusijos-Lenkijos sienos. Karininkai pareiškė, kad jie pabėgo iš savo divizijos del to, kad susekta priešsovietinis sąmokslas ir jiems gresė sunki bausmė. Jie pranešė, kad keli karininkai už tai pakliuvo į sovietų valdžios rankas ir bus nubausti.

ninkai už tai pakliuvo į sovietų valdžios rankas ir bus nubausti.

LENKŲ MONARKISTAI VĖL PASIŪLĖ PILSUDSKIUI KARŪNĄ.

Vadovauja dvarininkai, aristokratai ir kiti didikai.

Varšuva. — Rugsėjo 12 dieną 1,500 lenkų monarkistų delegatų vėl pasiūlė Pilsudskui Lenkijos karaliaus vainiką. Pilsudskis tuo tarpu "gydos" Rumunijoj ir, manoma, jis pasiūlymą vėl atmesias, kaip ir ankščiau. Lenkai vėl turės puldinėt nutautusiam lietuviui į kojas ir pakarniai prašyt, kad jis malonėtų valdyt lenkų tautą karūnatas — iš sosto.

Yra tačiau nuomonių, kad Pilsudskis prie karūnos eina, bet labai atsargiai. Jis jau iškoneveikė konstituciją demokratiniu būdu išrinkto steigiamojo seimo išleista ir žadąs ją perdirbt, kaip jam patinka.

Lenkų monarkistams vadovauja dvarininkai, aristokratai ir aukštesnieji valdininkai.

ROMA. — "Osservatore Romano", Vatikano organas, protestuoja prieš moderninį sportą. Tokį protestą išaukė automobilistų lenkynių nelaimė Monzjoj, kur žuvo 21 asmuo.

GARY, Ind. — Rugsėjo 14 dieną traukinis pervažiavo automobiliu. 7 asmenys žuvo, o 1 sunkiai sužeistas. Nukentėjusieji automobiliu vyko į Flint, Mich.

Iš Visur.

ISPANIJOJ SUKILIMAS NEISDEGE.

Primo de Rivera džiaugiasi priešų nepasisekimais.

Madridas. — Sąmokslas nuverst diktatoriaus Primo de Rivera valdžią nuėjo niekais. Apie sąmokslą iš anksto buvo daug rašyta ir pranašauta Riveros diktatūrai galas.

Sąryšy su sąmokslu areštuota daugiau 2,000 asmenų. Smarkiausios akcijos iš revoliucionierių pusės laukta Katalonjoj, Valencijoj, Astrūrijoj ir Andalusijoj. Riveros organų pranešimu, sukilimo nepavykimo svarbiausioji priežastis ta, kad prie civilių revoliucionierių nepridėjo kariškiai.

Sukilimas planuota įvykdint rugsėjo 13 dieną pasinaudojant masiniu mitingu, sušauktu Madride pagerbt Primo de Rivera penkių metų diktatoriško valdymo sukaktuvėse.

Kaip ilgai reikės laukt naujo sukilimo, tai parodys ateitis.

KALINIŲ STREIKAS.

Salem, Mass. — 20 kalinių buvo paskelbė streiką iš priežasties sutrumpinimo puse valandos poilsio laiko. Nauja tvarka paskelbta nuo perėjo sekmadienio, kuomet 4 kaliniai iš valgomosio kambario pro langą pabėgė.

Kalėjimo valdyba tačiau nenusileido ir įvesta tvarka pasiliks.

BUVO PAVOGĖ LAIVĄ.

Klaipėda. — Šiomis dienomis pabėgo iš Klaipėdos uosto ir Dancigą, kapitonas Furmanas su senenai pirktu mūsų prekybos laivu "Lydis". Laivas buvo nupirktas nuo to paties Furmano ir jis buvo palikęs jame kapitono. Pakeliui į Dancigą Furmanas užėpė "Lydies" parašus ir, kaip praneša laikraščiai, vėl ruošesi jį parduoti Suomijai ar Estijai. "Sandėlio" b-vė, kuriai priklausė minimas laivas, susižinoj apie tą sukybę kreipėsi į kriminalinę policiją, kad Furmaną sulaikytų. Dancigo policija ryšy su tuo laivą paėmė savo žinion, bet Furmanas paspruko.

"RYTŲ MŪGĖ" VILNIUJ NEPAVYKO.

Naujas okupuotos Lietuvos apmirimo įrodymas.

Vilnius. — Lenkų surošta Vilniuj "Rytų Mūgė" ir paroda visiškai nepavyko. Metėsi į akis stoka gyvulių ir bendrai vietos gaminių. Lankytojų skaičius kasdien nepranešdavo 300 žmonių. Pačiam atidaryme, kuriam dalyvavo geležinkelio ministeris Kuhn, buvo vos apie 100 žmonių publikos. Iš Lenkijos parodos lankytojų visai nebuvo.

Socialės apsaugos skyriuje buvo ir lietuviškas skyrelis. Jame parodos globėjai nenorėjo leisti išstatyti išsiūtą Vytį, bet pagrasinus lietuviams, kad visai apleišią parodą — sutiko.

A. J. V. BALANSAS RODO DIDELĮ PELNĄ.

Washington. — Amerikos prekybinis eksportas per šiu metų 7 mėnesius, baigiant liepos 31 d., siekė \$2,755,982,156. Importas buvo \$2,403,699,596. Balansas \$352,312,560. Šios šalies naudai. Tokias žinias paduoda pats Komercijos Departamentas.

SEPTYNI ŽYDAI PERĖJO Į KATALIKUS.

Rugpiūčio mėn. 26 d., Šv. Baltramiejaus atlaiduose, Girkalnio bažnyčioj žydas Abromas Joffas, 37 metų amžiaus su savo žmona 28 metų ir 5 vaikučiais iškilmingai priėmė krikštą ir perėjo į R. Katalikų kirkėjimą. Krikštą suteikė Girkalnio klebonas kun. A. Gėčius, dalyvaujant keliems kunigams, 28 kūmams ir keliems tūkstančiams katalikų.

Joffas gimęs Utenoje ir gyvenęs ten iki 1914 metų. Karo metu gyvenęs Rusijoje ir 1919 metais apsiėdęs. Joffas amato batsiuvis ir Joffienė — kepėja. Gyvenęs gerai, tik nesijautęs laimingas, nes Rusijos revoliucijos metu tekę matyti visokių reginių ir Joffui pradėjęs reikštis tikybinis jausmas. Joffas gavęs žydų kalboje 4 evangelijas ir sulygines su žydų talmudu radęs didžiausius skirtumus. Visos katalikų apeigos ir krikščioniškos dorybės traukė jį jau 10 metų. Mok. P. S.

VILNIEČIŲ PROTESTAS.

Laikinojo Vilniaus Lietuvių Komiteto telegrama Tautų Lygai del "Ryto" Dr-jos seminarijos. "Geneva, Tautų Lygos Sekretoriui Sir Drummondui.

Lenkijos valdžia uždarė 1927 m. politinės represijos keliu prieš lietuvius Vilniuje vieninteli lietuvių mokytojų seminariją Vilniuje. Ir šioms metams neleidią atidaryti. Mokiniai lieka be mokslo, lietuvių visuomenei neduodama galimybės ruošti mokytojų pradžius mokykloms, lietuvių liaudies mokyklos yra uždarytos neva del nekalifikuoatų mokytojų. Mes prašome Sekretariatą susirūpinti lietuvių mokyklomis Vilniaus krašte, labiausia "Ryto" Draugijos lietuvių seminariją Vilniuje. Draugija "Rytas" užsiima tikta švietimo darbu.

Vilniaus Lietuvių Komiteto Pirmininkas (—) Konstantinas Stašys, Sekretorius (—) Rapolas Mackevičius. Vilnius 1928. VIII. 29 d.

ANTIŽYDISKAS JUDEJIMAS JŪGOSLAVIJOJ IR LENKIJON.

Bielgradas. — Petrovo Selo dingus tarnaitei Margaretai Takac, gyventojai sukilo prieš žydus įtardami juos papjovime mergaitės tikybinio ritualo tikslams. Valdžia į Petrovo Selo pasiuntė sustiprintą apsaugą palaikyt tvarką ir apsaugot žydus nuo pogromų. 40 agitatorių areštuota.

Gandai pasiekė ir Lenkiją, kur antisemitinis jausmas smarkiai pakilęs. Zaklikove žydas Mendel Beilis buvo įtartas pagrobime ir nužudyme vieno kaimiečio 3 metų sūnaus. Policija stropiai daboja tvarką.

NEPAMIRŠKITE ATSUKTI LAIKRODŽIUS.

Šeštadieny, rugsėjo 29 d. baigsis taip vadinamas "Daylight Saving Time" laikas ir visi, kur tasai laikas yra praktikuojamas, turite savo laikrodžius atsukti vieną valandą atgal.

VĖL POGROMAI.

Berlinas. — Žydų agentūra paleidus žinią apie žydų pogromus įvykusius Ukmergėj ir Šiauliuose. Kelios dešimtys žydų esą nukentėję. Pogromus darė "fašistinė organizacija".

Ankščiau paskleistas žinios apie žydų pogromus Lietuvoj pasirodė be pamato. Greičiausia ir dabar tos pačios rūšies sensacija.

Albany, N. Y. — Al. Smith išvyko į vakarines valstybes laikyt politines prakalbas. Hooveris lanko rytines.

AUDRA ILLINOIS VALSTYBĖJ.

Rockforde žuvo 7 asmenys, 25 sužeisti. Fabrika sugriauta.

Rockford, Ill. — 7 asmenys žuvo, 75 sužeisti iš priežasties didelės audros, kuri perėjo Rockfordą ir jo apylinkes. Daug namų nukentėjo.

Didžiausia nelaimė ištiko sugriovus Rockford Chair and Furniture Co. fabriką, kur 100 darbininkų stovėjo prie savo darbo ir buvo užklupti nelaimės. Ant jų užgriuvo krantinčios lubos, lūžtančios sienos ir grindys.

Tarp žuvusių padėta pavardė Tony Martinkis (Antanas Martinkis) fermeris. Tai tikriausia lietuvis.

Materialiai nuostoliai apskaitoma 5 milijonų sumoje.

KRUVINI SUSIRĖMIMAI RYGOS GATVĖSE.

Ryga. — Latvijos komunistai vadinamieji nepriklausomieji socialistai, buvo paskelbė generalli streiką protestui prieš komunistinių profesinių sąjungų uždarymą. Dešinieji socialistai tam streikui pasipriešino. Tačiau komunistams Rygoje pasisekė dalį darbininkų išvesti į gatves, kur jie, nešini raudonomis vėliavomis ir dainuodami internacionalą, padarė demonstraciją. Išertė demonstrantai mėgino įsiveržti į kelias viešas įstaigas, be to, kai kurie jų kalbėtojai kvietė su ginklu rankose nuversti esamąją valdžią. Demonstracijos eigoj miesto gatvėse įvyko su policija penki didesni susirėmimai. Tik atėjus į pagalbą policijos rezervui ir raitajai policijai, demonstrantai buvo išsklaidyti.

Sąryšy su ta demonstracija suimta apie 400 žmonių, kurių tarpe keliolika žymių asmenų.

LENKŲ "VAISKAS" ĮSAKYMŲ NEKLAUSO.

Berlinas. — Čia gautom žiniom, lenkų armijai darant manevrus prie Krokuvos, kavalerija visu smarkumu užbėgo ant infanterijos. 40 kareivių sužeista. Kavalerijos vadai prasielė su jiems duotu įsakymu sulaukyt kavaleristų smarkumą 100 jardu atstume nuo infanterijos linijos.

KAUNAS. — Lietuvos universitetas priimta apie 1000 naujų studentų. Jų tarpe nemaža žydų.

PRAGA. — Rugsėjo 10 d. netoli Pragos įvyko ekspresinio traukinio nelaimė, kurioj žuvo 20 žmonių. Iš 51 sužeistų 21 randas kritišką padėty.

L. R. K. S. A. IR DARBININKŲ REIKALAI

CONN. APSKRITIES SUVAŽIAVIMAS.

Įvyks spalį 21 d. 1928 m. šv. Kazimiero parapijos svetainėj, Green str., New Haven, Conn.

Pradžia 1 val. po pietų. Suvažiavimas yra metinis, po Seimo, po gegužinės ir vajuos. Bus rinkimas apskr. valdybos 1929 metams.

Visos kuopos, malonėkite prisijusti delegatus. Bus išduodama dovanos kuopoms, kurios prirašė naujų narių vajuos laike. Statistikos blankas malonėkite kp. valdybos išpildyti ir per delegatus prisijusti suvažiavime. Kurios visiškai negalės prisijusti delegatų, tai išpildytą statistikos blanką siųskite apskr. rašt. pirm suvažiavimui.

204 kp. yra užkviesta prisirašyti prie apskrities. Malonėkit prisijusti delegatų.

Visos kuopos, neužmirškite atsivežti gerų inešimų ir gerų sumanymų del Susivienymo gerovės.

T. Brogienė, Conn. Apskr. raštin. 8 Bank Str., Waterbury, Conn.

LRKSA 5-to APSKR. KUOPŲ DOMEI.

LRKSA 5-to Penna Apskrities susirinkimas įvyks rugsėjo 30 d. 1928 m. 2 val. po pietų, Vinco Girdžiūno salėj, 208 Boulevard Ave., Throop, Pa.

Kuopos, malonėkit prisijusti delegatus, nes turėsim surengt kokį nors rudeninį balių arba kitą kokią pramogą del padidinimo 5 apskričio išdo, nes mūsų peretas išvažiavimas buvo nesekmingas iš priežasties lietaus. Tai turėsim pasistengti padidinti išdą šioiuri ar kitokiu būdu. Tas dalykas priklauso nuo kuopų atstovų.

5-to Penna Apskr. Valdyba: Pirmin. J. Tamošaitis, Raštin. J. Purickis.

LRKSA CHICAGOS APS. KUOPŲ DOMEI.

LRKSA Chicagos apskrities bertaininis suvažiavimas įvyks rugsėjo-sept. 30 d. 1928 m. 2 val. po pietų Šv. Jurgio par. salėje, 33rd ir Auburn Ave., Chicago.

Visos Chicagos apskrities kuopos yra kviečiamos prisijusti delegatus arba valdybų nariai dalyvaukite, nes poseiminis pirmas suvažiavimas.

Išgirsim Seimo atstovų pranešimus, taipgi aptarsim dalykus naudingus organizacijai ir kuopoms. Kuopos, nepamirškite dienos ir vietos.

K. D. Rubinas, Apsk. raštin.

LRKSA 1-MO PENN. APSKRIT. SUSIRINKIMAS

LRKSA 1-mo Penn. apskrities delegatų suvažiavimas įvyks sekmdienio, 30 d. rugs. 1928 m. 2 val. po pietų, parapijos salėj, Minersville, Pa.

Visos šios apskrities kuopos, malonėkite prisijusti delegatus į šį suvažiavimą, nes bus daug svarbių reikalų, tarp kitko atskaita pračio išvažiavimo 15 d. liepos Marlin Park, rinkimai naujo apskr. raštvedžio vietos buvusio a. a. Sil. Sužedėlio.

Už raštin. J. Vanagaitis, Box 341, Silver Creek, Pa.

2000 ANGLIAKASIŲ PAMETĖ DARBĄ.

Springfield, Ill. — Daugiau 2000 Illinois valstybės įvairių kasyklų angliakasių apleidė darbą protestuodami prieš naują "Chicago sutartį", kuria einant angliakasių algos iš \$7.50 numušamos iki \$6.10 į dieną.

90,000 angliakasių balsavimu priėmė minėtą sutartį, del to unijų vadai turi vilties, kad nepatenkinti darbininkai galų gale prisitaikins prie naujų sąlygų ir grįš darban, nes kitaip jų vietas gali užimt nauji.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE OFICIALIS ORGANAS "GARSAS".

Išina ketvirtadieniais. Redaguoja Matas Zujus.

Prenumeratos kaina: metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsienioose metams \$3.00. Skelbimų kainos sulig pareikalavimu.

LITHUANIAN WEEKLY "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America. Yearly Subscription rates: in United States \$2.00, Foreign Countries \$3.00. Single copy 5c. Advertising Rates on application.

"GARSAS"

222 SOUTH NINTH STREET, BROOKLYN, N. Y.
Telephone STAGG 8597.

FRATERNALIZMO AMŽIS.

NEATSILIKIME IR MES, LIETUVIAI.

Kiekvienas dėmiai sekantis mūsų Susivienymo reikalus, ypač naujų narių skaitlines, skelbiamas organo skiltyse, galėjo pastebėti, kad vos tik pasibaigė taip vadinamas vėjus, arba naujų narių prirašėjimo kampanija, su tuo pačiu momentu sumažėjo išrašėnčių skaičius.

Vajaus darbuotojai dirbo gražiai, dėl to pasekmės jiems patiems suteikė dvasinį pasitenkinimą ir visiems organizacijos draugams ir prieteliams suteikė džiaugsmo.

Tačiau mūsų troškimu turi būti, kad organizacija augtų bujotų ne vien Vajaus laiku, bet diena iš dienos — nuolat ji žengtų pirmyn ir kad po jos vėliava glaudtūsi vis didesni būriai, tirštesnės eilės mūsų brolių lietuvių.

Gyvenam fraternalizmo amžy. Apie dešimt milijonų (10,000,000) Amerikos žmonių jau priklauso į tą fraternalistų armiją, kurios vėliavon yra įrašyta materialė ir moralė parama ligos, sužeidimų atvejais, broliška užuojauta, globa.

Amerikoj gyvenančios įvairios tautos turi fraternalizmo organizacijas. Imkim lenkus, čekus, vokiečius, italus ir kitus. Jų fraternalizmo organizacijos narius skaito šimtais tūkstančių, kapitalą — milijonais. Labai didelės yra bendros fraternalizmo organizacijos, kurios neturi atskiros kurios tautinės atspalvos (amerikoniškosios).

Kaip auga ir kokio stiprumo yra kai kurios fraternalizmo organizacijos, del pavyzdžio paimsim tokią "The Maccabees", kurios "Home Office" yra Detroit, Mich. 1927 m. į šią organizaciją įrašė 23,452 naujų narių, jų apdrauda siekia \$30,193,520 sumos. Nariams per vieną metą išmokėta \$5,267,557. Bendrai organizacijos turtas siekia \$37,432,185. Organizacija gyvuoja 46 metus.

Daugelis fraternalizmo organizacijų turi įsisteigę ir užlaiko ligonines, seneliams ir našlaičiams prieglaudus, vasarines stovyklas, sporto aikštes del jaunomenės, klubus, skaityklas, amatų ir kitokios rūšies mokyklas, kuriose organizacijos nariai paruošiami lengvesniam gyvenimui ir apšarvojimui kovai už būvį.

Turint omeny apie 800,000 lietuvių gyvenančių Amerikoj, matom kokia didelė plati dirva yra mūsų Susivienymui. Tik reik artoji — vadų darbuotojų, kurie eiti iš pirkėjos ir pirkėjų, iš susirinkimo į susirinkimą, aiškinant Susivienymo tikslus, lietuvių vienybės naudą tautystės, ataliktės ir artimo meilės žvilgsniais.

Susivienymo augimas narių ir turto žvilgsniu, te būna mūsų vyriausiu kasdieniniu rūpesčiu.

SŪNAI IR DUKTERYS "PALAIDŪNAI".

Chicago ir New Yorko konsulatui vis dažniau ir dažniau ir po daugiau skelbia laikraščiuose "paieškojimų". Tuose paieškojimuose matom motinas ir tėvus ieškančius savo vaikų, seseris brolių ar brolius seserų, vaikus tėvų, dėdžių ir tt.

Rašančiam irgi teko Lietuvoj sueti tokių ieškotojų saviškių "palaidūnų". Viena septynių dešimčių metų mamytė ašarodama guodėsi, kad jų Petrelis penkti metai nutraukęs ryšius su saviškiais. Iš kitų gauna žinių, kad jis sveikas ir gyvas, bet "užmiršo" ir tiek. Sako, norim pinigų, norim dovanų, tik kad jis mus nors marga gramatėle atlinkytų.

Čia tenka pažymėti, kad tokių palaidūnų, kurie užmiršta senus tėvus, užmiršta savo gimtines, savuosius yra daug. Konsulatui paskelbia tik mežą dalelę, tai dažniausia tuos, kurių vardai pavardės reikalingi Lietuvos teismams, notarams darant įvairius raštus liečiančius palikimus, nuosavybes, dalias ir tt.

Priežasčių, del ko atsiranda palaidūnų, yra daug. Vieni užmiršta tėviškes, užmiršta savo gimtines, savuosius yra daug. Konsulatui paskelbia tik mežą dalelę, tai dažniausia tuos, kurių vardai pavardės reikalingi Lietuvos teismams, notarams darant įvairius raštus liečiančius palikimus, nuosavybes, dalias ir tt.

Priežasčių, del ko atsiranda palaidūnų, yra daug. Vieni užmiršta tėviškes, užmiršta savo gimtines, savuosius yra daug. Konsulatui paskelbia tik mežą dalelę, tai dažniausia tuos, kurių vardai pavardės reikalingi Lietuvos teismams, notarams darant įvairius raštus liečiančius palikimus, nuosavybes, dalias ir tt.

Priežasčių, del ko atsiranda palaidūnų, yra daug. Vieni užmiršta tėviškes, užmiršta savo gimtines, savuosius yra daug. Konsulatui paskelbia tik mežą dalelę, tai dažniausia tuos, kurių vardai pavardės reikalingi Lietuvos teismams, notarams darant įvairius raštus liečiančius palikimus, nuosavybes, dalias ir tt.

IŠ PO MANO BALANOS.

JAUNIMAS.

Tol, kol nesuorganizuos patys vadai, jaunimą suorganizuot ir gi nebus galima. Ir kas gi jį organizuos? Išėitų, vadams už darbo imtiesi reikia visų pirmu. Kaip? Gal ne viens pro šį užklaimą praeis nenusišypojes. Sakys, kas kas, bet gi šisai užklaimas tai tik gi ne vietoj. Nejaugi mūsų vadai toki tamsoliai, kad nei susiorganizuot nemokėtų kaip?

Ne tame dalykas. Čia kalba eina ne apie galvų anatomijas, o tik apie veikimo ruožus. Plačiausios išminties klebonas nepataiko įtaisyti bažnyčion paprastos stovylėlės be žinios ir užuojautos savo parapijiečių. Tai gi žinoma. Kaip viskas, taip ir išmintis savo rubežius turi. Taip ir čia. Ne taip žiūroma į vadų išmintis, kiek į darbo išvaizdą. Ir kaip gi darban stosi, jei jo nepažinosi? Ve kame dalykas.

Tai vienok, pirm, negu už paties dalyko imsimės, išitėmykim vieną ir būtinai įdomų apsirėškima. Šiandien viename New Yorke ir Brooklyne yra lietuvių daugiau, negu jų buvo visame Amerike, sakysim, dvidešimt metų atgal. Tada bile laikraštis lengvai išgalėdavo apimti reikalus visos šalies lietuvių. Šiandien jau to neišdarys. Be laikraščio, — darbas negalimas. Ten, kur yra laikraštis, gerai; ten, kur da ne, pradžia negalima.

Bostone "Darbininkas", New Yorke "Vyty", Wilkes Barre "Garsas", Chicagoj "Draugas" tikra pastogė lietuvių krutėjimo esti. Tad gi čia ir vienybei dirva jau yra visiškai priruosta. Jei šiose vietose blaškosi vadai kas sau, o jaunimas paskui juos, tai kapitalis apsilėidimas laikraščio ir visos lankos vadų.

Niekai, kad Philadelphia, Pittsburghas, Clevelandas, Baltimorė ir Detroitas panašios užuovės da neturi. Jau laikas ir jiems apie nuosavias pastoges pagalvoti. Kas, žinoma, ir įvykis ir tai neužilgo.

Reiškia, ko mums trūksta labiausiai, tai daugiau laikraščių.

Nujaučiu, kad geroko dydžio opozija laukia (Tikriausia. Red.) Lietuviai išmoko pasitikėti vien tik dideliais laikraščiais ir milžino bažnyčiomis. Kitaip many-

ti, nereikės tų pasakų! Jau jeigu lietuvis skaito laikraštį, tai skaito, žinoma, tik patį geriausį. Tokį, kuriame žinių iš viso pasaulio! Jei eina bažnyčion, tai tik tokion, kur kunigas prie altoriaus atrodo it "nykštukas" nuo durų. Kitaip, ne.

Bet gi čia lyginai mūsų klaida. Ten, kur bažnyčia tik viena, vaidai ir peštynės niekad neapsistoja. Ten, kur bažnyčių yra daugiau, vargiai kada neapykantos debesėlis veikimo orizonte pakyla. Pittsburghas ir Chicago geriausiu pavyzdžiu būt gali. Jei ir taikos kokios kliūtys, ką ramybė drumsčia, kai matai ir vėl pranyksta. Del to tik, kad ten bažnyčių daug. Gi ten, kur tik po vieną, barniai — taisyklė, o ramybė — išimtis.

Kai kam rodos, kad geriau tegu būna vienas laikraštis geras, o ne keli negerai. Šis pasakymas mažai ką reiškia. Kadangi čia

"geras" ir "negeras" ne vietoj vartojami. Berods, laikraštis, kurio skaitytojai išmėtyti po visą plačią Amerikos teritoriją, bus "geras" tuo, kad jame polemikų ir asmeninės kritikos mažai matysis. Bet, ar gi ištikrųjų jisai ir geras? Vargiai. Jei taip, tad Maldų Knygelė ir už jį da geresnė. Gi tokias, ką vietos žmonės tarnaus, toli gražu tokiu nekaltu nebus. O bet gi jis "negeru" būdamas, padarys kur kas daugiau gero, negu anasai "angeluks". Tai tik paprasta pasaka. Svetimas klebonas visuomet meilėnis už naminį. Del to, kad vietinių klaidų nepažysta ir jų priešais akis žmonėms nekezo. Vadinasi, kaip ten, taip ir čia, "geras" ir "negeras" ne vietoj vartojami.

Vietiniai laikraščiai ne tik kad bendrųjų nenustelbtų, bet priešingai juos da brandesniais paverstų. Prie stokos gerų korespondentų, toki laikraščiai kaip tik jų vietą puikiai užimtų. Gs skaitytojai, ką dabar pasitenkina vienu, paskui meiliai abu už "prismoką" laikytų.

Gal kas prikiš: vai gi tokių laikraštukų mes jau ne vieną matėm atsirandant ir vėl tuojau pranykstant. Taip. Bet, ve del ko. Del to, kad juos pradėjo leisti asmens tik ką iš Lietuvos atsiradę ir šios šalies lietuvių santykių nepažystą. Del to, kad juos leido ne vietos lietuvių labui, o tik savo asmens karije-

RELIGIJA BALSAVIMUOSE.

Ar katalikai laikosi vienos partijos?

Demokratų partijos priešai tikrina, kad už Smithą balsuotų visi katalikai piliečiai, mat, jis pats katalikas. Apskritai, demokratų partija esanti katalikų partija.

Gyvenimas tačiau rodo, kad nei katalikai, nei kitos atskiros religinės grupės nesilaiko ir nebalsuoja en blok už vieną kurią partiją. Tas pats įvykis su katalikų balsais ateinančiuose prezidento rinkimuose.

Tą patį galima pasakyti ir apie atskiras klases ir luomus. Šiuose prezidento rinkimuose net organizuotieji darbininkai yra pasidalinę, vieni už Smithą, kiti už Hooverį. Kapitalistų tarpe irgi matomas pasiskirstymas.

Katalikų pasiskirstymo politiniuose balsavimuose geriausiu parodymu yra neseniai įvykę rinkimai Maine valstybėj. Rinkimuose didelę persvarą turėjo republikonai, tuo tarpu Maine valstybėj katalikų daugiau, negu visi protestonai sumiti krūvon. Paskutinis surašymas sulig religijų parodo 148,530 katalikų, 35,492 baptistų, 22,551 metodistų, 21,641 kongregacionalistų, 5,628 episkopalai, 2,488 unitarijonai ir 320 presbiterijonų. Yra ten da ir žydų, ateistų (nepriklausančių jokiai religinei grupei), bet apskritai imant, daugumą piliečių sudaro katalikai. Ir prezidento rinkimuose jie daugumoj nusistatė eit su republikonų partija.

Tas rodo, kad katalikai politikoj laikosi tolerancijos ir bešališkumo. Gaila, kad iš daugelio nekatalikiškų galvų ir širdžių yra išgaravusi kilnioji Konstitucijos dvasia, kuri visoms religijoms, klasėms ir luomams patikrina laisvę ir lygybę Prieš Smithą yra nustatyta didžiausia šmeižtų, puolimų kompanija tik del to, kad jis katalikas. Visuomenė gazdinama visokiais baubais, katalikams graso persekiojimais ir tt.

Rinkimai parodys, kiek tikybinė netolerancija (neapykanta) yra išgalėjus Amerikos tautoje.

ros išdirbimui. Del to, kad neturėjo užuovės vietinių vadų nei žmonių. Del to, kad intelektualiai leidėjų gabumai toli gražu nebuvo ganėtini. Laikraštį leisti ne vien reikia popieros ir leidėjo. Reikia visų pirmu smagėnų; o paskui vietinių simpatijos.

Jei gi pirmame numeryje ir ant pirmojo lapo ir pirmoje vietoje šveicarijos kalnai ar caro šermenys aprašytos tūni, geriausias įrodymas, kad laikraštis jau kenčia džiova ir ilgai netesės. Arba, jeigu tokį laikraštį visomis pusėmis šaudo vietiniai vadai, nepakenčia jo patys ir kitiems tą neapykantą bruka, nereikalingai iškritikuoja ir už autą laiko, — nieko nebus. Pastatyti bile ką, gero darbininko reikia; bet gi sugrauti, bile apuokas pataikys. Šias aplinkybes amžinai priešais akis laikyti reikia ir su jomis daugiau, kai su skaitytojais derėtiesi tenka, norint laikraščio pasisekima ir ateitį apdrausti.

Vargu ir skurdu. Tai žinoma. Bet ką daryti? Jei norim gyvuot, norėkim ir vargt. Be skurdo, prakaito, aukų, išvermės neatsirado savaimi niekas, neatiras ir laikraščiai. "Nebijokim darbo kieto" — dainius sako. Šį patarimą priešais nešdami, jau kur nuėjom! Nuėsim ir da toliau, jei tik eisim, o nesiraišysim. O eiti juk reikia.

Ne mažiau, kai dvidešimt tūkstančių!!! neorganizuoto jaunimo mums tiesiai į akis žiūri ir iniciatyvos paduodant laukia. Suprask jaunimą. Jis daug tyli, bet da daugiau galvoja. Rodos, it visai jo čia nebūtų. O bet gi yra. Ištieskim jam ranką ir padėkim tai, kol kas nebile minai, nors kartą prabyti ir savo credo paskelbtį. Ne vien bus geriau mums, bet bus lengviau ir jai. Greičiau!

Morkus.

"THE INTERPRETER".

(Aiškintojas).

Foreign Language Information Service (222 Fourth Ave., New York) aukščiau padėta antrašte išleidžia mėnesinį leidinį, 16-kos puslapių dydžio, kurio tikslas yra: "Ateiviu aiškinti Ameriką, o Amerikai ateivius".

"The Interpreter" teikia žinių apie lietuvius, danus, suomius, vokiečius, vengrus, italus, žydus, jūgoslavus, norvegus, lenkus, rusus, švedus, ukrainiečius ir apie kitas tautas, jų ateivių gyvenimą, veikimą, aspiracijas, tradicijas ir indėlį Amerikos kultūrai.

Iš "Interpreter" apie kitataučių politinį nusistatymą, jų spaudos opiniją informuojas ir persispausdina žinias didžioji Amerikonų spauda.

Paskutiniam "Int." Nr. 7, rugsėjo mėnesio 1928 m., gausios vietos užleista apie lietuvius. Rašte apie kitataučius sportininkus tarp kitų yra pažymėtas lietuvis išgarsėjęs beisbolininkas Joe Genevich (Juozas Genevičius). Straipsny "The land of Amber" (Gintaro kraštas) priminta Vilnius — senovinė lietuvių sostinė, kurią laiko užgrobę lenkai ir del kurios eina atkakli politinė kova. Rašoma apie Amerikos lietuvius, kurių skaičius paduodamas 750,000; apie lietuvių spaudą, organizacijas, ateivystės pradžių ir apskritai apie lietuvius, kaip tautą.

AM. LIETUVIŲ R. K. FEDERACIJOS VALDYBA.

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos skyrių atstovai susirinkę Hartforde, Conn. rugpiūčio 27—29 d. sekantiems 1928—1929 m. Federacijos valdybon išrinko:

Geras kurlpius.

— Žinai, Leiba, kad iš tavo pasiūtų batų visi juokiasi.

— Ui, kas juokiasi, tegul juokiasi, bet yra ir tokių, ką verčia.

EMILIJA VILEISIENE.

Vilniaus pavergtų lietuvių atstovė, š. m. rugsėjo 10 dieną atvykusi Amerikon gyvu žodžiu pasidalyt su užjūrio lietuviams vilniečių vargais ir padėtimi. Tuo tikslu gerb. veikėja žada lankyti po lietuvių kolonijas.

Kun. J. Amotą, kun. Ig. Albavičių, kun. J. J. Jakaitį, kun. J. Švagždį, kun. Dr. J. Navicką, pp. L. Šimutį, J. Leonaitę, J. P. Mačiulį ir K. J. Krušinską. Naujai išrinktoji valdyba pareigomis pasiskirstė sekamai:

Kun. J. Ambotas, Dvasios Vadas, 53 Capitol Avenue, Hartford, Conn.

Kun. I. Albavičius, Pirminkininkas, 717 W. 18th Str., Chicago, Ill.

Leonardas J. Šimutis, vice pirmin., 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

Juozas P. Mačiulis, vicepirmin., 422 Ridgewood Avenue, Brooklyn, N. Y.

Kun. J. Švagždys, Izdin., 20 Webster Str., Brockton, Mass.

K. J. Krušinskas, Sekretorius, 180 Hale Ave., Brooklyn, N. Y.

Revizijos Komisija.

Kun. J. J. Jakaitis, 41 Providence Str., Worcester, Mass.

Kun. Dr. J. Navickas, Marian Hills College, Hinsdale, Ill.

p-lė J. Leonaitė, 48 Etna Str., Worcester, Mass.

Centralinių Draugijų atstovai:

ALRK Moterų Sąjungos S. Sakalienė, A. Nausėdienė, S. Subatinė.

Liet. Darbininkų Sąjungos A. O. Avizynis.

Kruvinųjų sukaktuvių judovystės diena.

Spalių 9-ta diena lietuvių istorijoje pasiliks žinoma kaip kruvinoji judovystės diena, nes tą dieną mūsų "bracia polaci", už dviejų dienų po pasirašymui "broliškos" Suvalkuose sutarties, 1920 m. spalių 9-tą dieną vilingu ir judosiškai apgaulingu būdu, paties Juozo Pilsudskio, Lenkijos vyriausiojo karo vado įsakymu, gen. Želikovskis su keliomis galicijonų divizijomis surengė neva "tuteišų" sukilimą ir užgrobė Lietuvos sostinę Vilnių.

Stebėtis reikia, kaip lenkai greit pamiršo visas savo tautos paneštas okupantų daromas jiems skriaudas, bet nepasiduoti. Taigi, minėdami tas liūdnas sukaktuves, nesigailėkime Vilniaus lietuvių našlaičiams aukų.

Vilniaus Lietuvių Atstovė jau atvyko.

Jau esame rašę, kad Vilniaus lietuviams žadėjo atsiųsti savo atstovę, kuri gyvu žodžiu galėtų apipasakoti lenkų daromas pavergtiems lietuviams skriaudas. Rugsėjo 10 d. Amerikon jau atvyko iš senų laikų gerai žinoma neuilstanti Vilniaus lietuvių darbuotoja visuomenininkė Didžiai Gerbia-

Poezija ir Beletristika.

Kazys Inčiūra.

ZALIO KALNO LYGUMOSE.

Ir jei būčiau kur toli, toli, ilgam atskirtas
tūkstančių mylių, nebūtų man brangesnės
dovanos, kaip saujelė gimtosios brolių žemės.

Zalio kalno lygumose
kairią šventę ašai grosiu
meiliabalsu skudučiu.
Ir skraidysiu aš lenkčių
su drugeliais, su vaikais —
ir jauna širdis tad kais,
ir širdis dainuos
saulės spinduliuos!..

Miesto gatvės užtroškino —
ir pasilgau vėjo gryno,
žalio kaimo spindulių,
ir kentėti neb galiu —
ir su vėjais aš skrendu
prisiskinti glėbius žiedų,
gimtą lūšną iškaišyti,
kad visi visi matytų,
kaip pasilgau aš namų,
kaip čia gera ir ramu!

Štai aš grįžtu sutemose.
Ei, skuduti! Tau pagrosiu!
Nes, žinau, čia nieks nebars;
pasiilgusios sesers
čia daina mane liuliuos,
ir aš svaigsiu spinduliuos.
Švelni motinos ranka
kedens garbanas klajūnui.

Už lanų gi pabaldūnai
vėjai sutemoj giedos
ir giminės, ak, manos
seną pasaką sakys:

— Nors paklystum miestuos, veike,
tu gimton pastogėn eiki.
Čia žiedai suburs kvapus —
tau širdis nubus...

Pr. Genys.

ŽEMAIČIŲ KERŠTAS.

Motto: "Vagys! Vagys, lenkai jūs!"

(Baladė).

Per žemaičių kraštą gražų
lekia skrieja vanagai. —
Į Žvydrūno pilį seną
joja lenkų kariūnai.
Juodbėriai žirgai puoja,
žemę ardo jų nagai!
Nelaukti svečiai atjoja! —
Greit ginkluojasi sargai.
Į Žvydrūno pilį seną
lekia skrieja vanagai!

Pilyje liepsnoja laužas,
vyčiai saugoja vartus.
Lenkai prie pilies sustoja.
Trimituoja tris kartus.
— Ei, sargai! ilgai nedelskit:
"Slėpkite kalavijus
"ir duris greičiau atverkit,
"negi lauksim čia metus!
Lenkai prie pilies sustoja.
Vyčiai saugoja vartus.

"— Neįleisime klajūnų —
"tegu traukia juos velniai!
"Mūsų aštrūs kalavijai:
"pilį ginsime kilniai!
Ir Žvydrūnas žilbarzdis
pats atjoja į vyčius:
"—Vyrai, drąsiai ir garbingai
"pasitikime svečius!
"Lenkai puola mūsų žemę: —
"trauks velniai, sakau, pačius!

Lankai tariasi prie vartų:
o, ne kraujo reikia jiems!
"— Į svečius čionai atjdom:
"verkite duris jauniems!

"Šiandien mes netrokštam kraujo:
"mes atjome... mergų.
"Ei, Žvydrūne! tavo dukrų!
"Ne! ne grobio! ne vergų!
Lenkai tariasi prie vartų:
verkite duris jauniems...

Lenkus priėmė žemaičiai,
rydė vaišino skaniai
ir mergų jiems nešykštėjo:
tegu traukia juos velniai!..
Išsiveš gal būt ne vieną
ir laimingą padarys,
nors kentės sukančės lūpas
Lietuvos ne viens karys...
Išsiveš gal būt ne vieną —
tegu traukia juos velniai!

Lenkai neilgai viešėjo
prie Žvydrūno dukterų:
net kriste į žirgus krito
lyg del burty, del kerų
ir apleido pilį seną
ir paliko mergeles...
Darželius žirgai išmynė
ir nuraškė gėleles...
ir išjojo pasivogę
vainikus ir rūteles...

Verkia dukros. Pyksta tėvas;
kerštas verda širdyje;
ir kalnais, miškais ir slėniais
plinta sklinda šalyje!
"— Ei, kariai! į naują žygį
"švieskim greit kalavijus!
"ir kerštingai kaip ereliai
"kirskim lenkus galvijai!
Verkia dukros. Pyksta tėvas.
"— Vagys! Vagys! lenkai jūs!

"— Ne! — sušuko senas tėvas:
"— Liksime namie visi!
Ir tylėjo, nors ir bėgo
metų metai ištiesi...
Tik kai saulė rytą kėlė
žydriaskruostės skarose, —
žemė suposi ir slėpė
karšto kraujo žarose...
Gyvas kraujas! Karštas kraujas
spalvose jų tyrose.

Niaurios, liūdnos, skaudžios dienos
ir pilis liūdna tyli...
ir Žvydrūno veide kerštas —
kerštas ir širdy gili...
Bręsta žygis — paslaptingas;
žvengia juodbėriai žirgai!
ir į lenkų aistrų žemę
kyla narsūs vanagai...
Kerštas skina vyčiams kelią;
stingsta lyg stabai sargai...

Ant žirgų tėvai ir sūnūs.
Tylūs, tylūs jų veidai...
Priešaky narsus Žvydrūnas:
čia — tik kerštas, ne vaidai...
Girios ūžia paslaptinai,
staugia ant kalnų vilkai.
Saulė skęsta kraujo juroj.
Šnabžda pilyse šilkai —
ir karių pulkų pulkai...

Lenkų moterys — gražuolės.
Lenkų žemėje puota.
Sirpsta taurės žalio vyno!
Meilė! Juokas! Sveikata!
Ant žirgų tėvai ir sūnūs...
Plienias blizga lyg žaibai!
Danguje ugniniai kryžiai.
Pilyš tyli lyg stabai...
Sirpsta vynos! Sirpsta lūpos!
Žemėj — verčiasi grabai...

Ugnys ryja lenkų žemę.
Plienias dažosi kraujais.
Keršto šmėklos smaugia laime
Pilyš virsta pelenais...
Girios ūžia. Girios gaudžia.
Stingsta lyg stabai sargai...
Danguje ugniniai kryžiai:
lenkų žemėje — vagai!
Ugnys ryja juodą naktį!
Žvengia juodbėriai žirgai!
Kalmėnai, 1928. VIII. 5.

taisyti paviljonus, bei eksponatus prisiusti.

Amerikos lietuviai turėtų rūpintis apie kitokią parodą. Ne drobės, ne juostos, etc., yra mūsų kūrinių, bet bažnyčios, sveikatinės, mokyklos, klūbai, teatrai, biznio įstaigos, laikraščiai, knygos, gaidos ir tt., ir tt. Kiek draugijų įsteigta, kiek teatrų suleista, kiek Lietuvai gero padaryta — ot kas turėtų būti parodyta visam Pasauliui! Tegul jis stebisi, kad tokia, mažutės tautos išveivija tiek daug nuveikė ir prisidėjo prie Amerikos kultūrinio gyvenimo. Tai nėra juokas!

Bet kaip ir kur rodyti ta visa? Čia tai iškyla klausimas "Tautos Namai", arba, kitais žodžiais tariant — "Amerikos Lietuvių Rūmų" statymas. Jeigu anais metais mes aukavome Lietuvos lietuviams įsigyti "Tautos Namą" Vilniuje, tai dabar atėjo laikas atsižvelgti į save. Juk mes nieko neturime, kas galėtų, kultūringam Pasauliui, parodyti ką mes turime!

Toki Rūmai yra būtinas reikalas. Juos turėdami, galėtume sukrauti visus savo nuveiktus darbus: vienus paveiksluose, kitus esmėje.

Koki tie Rūmai, kur jie turėtų būti, tai yra mūsų visų sprendimas? Plačiau apie juos lai prabyla visuomenės veikėjai ir abudu Susivienymai. Matote, Susivienymai tik ir gali juos pastatyti. Tuo tarpu-gi Chicago lietuvių Parodos Komitetas privalėtų imtis iniciatyvos ir rimtai tuo reikalu galvoti. Kitokios progos nebūsi ir todėl ji reikia išnaudoti. Tuose Rūmuose mes pamatysime save ir žinosime kas mes esame — juose tilps muziejus, biblioteka, klūbas, teatras, sporto įstaigos, tilps ir mūsų Susivienymai su savo visu turtu.

Tat prabilkite, tautiečiai! Tarkimės per spaudą ir gyvu žodžiu. Tai yra mūsų visų reikalas. Lai 1933 metais išaugęs milžinas Rūmas ir pareikš Pasauliui kas mes esame! Bet ne tik Pasaulis — ir mes patys pažinsime save, o pažinę — gal daugiau gerbsime savo tautos vardą!

Redakcijos prierasas: Dedame šį raštą, kaip diskusinį. Šiuo tarpu tik tiek norime priminti, kad gražūs svajingi sumanymai ir realūs gyvenimas dažniausia skiriasi, kaip diena nuo nakties. Nuomonių reiškimui "Garsė" vietos nesigailėsime.

NAUJOS KNYGOS.

(Atsiųstos paminėt).

"ESPERANTO KALBOS VADOVĖLIS", antrasis papildytas ir pataisytas leidimas. Surasė A. Klimas. "Vairo" Bendrovės leidinys. Kaunas, 1928 m.

"BURTŲ KNYGA" arba juodojo mokslo paslaptys. Viktoro Debori. Laisvai vertė K. Svitnys. "Vairo" bendrovės leidinys. Kaunas, 1928 m.

"UŽ MOTINOS MEILĘ"... Apysaka. Stasio Būdavo. Marijampolė, 1928 m.

"BROLIUK, NEVIRKINK SESELEŠ!..." Gyvenimo bruožas. Stasio Būdavo. Marijampolė, 1928 m.

PASAULINIAME SEIME LIETUVA NEDALYVAUJA.

Kaunas. — Berlyne, Reichstago rūmuose įvyko 25 jubiliejinis tarptautinis parlamentų kongresas. Kongrese dalyvavo 37 įvairių tautų pasiūsti 517 parlamentų atstovai. Suprasdami didelę kongreso reikšmę, savo atstovus atsiuntė net tolimosios Australijos, Bolivijos, Kosta Rikos, Domingo, San Salvadoro ir kitų didesnių ar mažesnių valstybių parlamentai. Mūsų kaimynai latviai pasiuntė į kongresą 12 atstovų ir estai 4. Tačiau Lietuvos vėliavos tuose parlamentų parlamento kongreso rūmuose nesimatė plėvėuojant. Lietuva savo atstovų į kongresą nepasiuntė.

WASHINGTON. — Prezidento rinkimuose numatoma gausus dalyvavimas balsuotojų.

NAUDINGAS PATARNAVIMAS

Už kiekvieną praleistą dolerį perki daugiau vertės.

BROOKLYN'AS—

ir Namų Furnišiai

216 įmonių Brooklyne yra užsiėmę namų furnišių gaminimu. Šios įmonės samdo beveik 5,000 žmonių, ir turi metinę gamybą vertėje suvirš 37½ milijonų dolerių.

Namų furnišių gamintojai randa Brooklyną kaip ideališką centrą del savo industrijos. Jam patarnauja 10 viešųjų linijų geležinkeliai siekiantieji visas krašto dalis, ir laivų linijos, kurios eina į kiekvieną pasaulio uostą, kaip šioje šaly, taip ir užsieny. Jo bankų palengvinimai yra platus; fabriku vietų yra užtekinai ir jų kainos yra prieinamos; jis taip pat yra Metropolitan Distrikto centras — didžiausia smulkių prekių rinka visam pasauly.

Elektros patarnavimas yra moderniškios industrijos gyvas kraujas. Brooklyn Edison, pristatydama elektros šviesą ir jėgą mūsų Borough industrijoms ir namams, tikisi, kad jo didžiausia pareiga yra pristatyti tokį elektros patarnavimą, kuris laikys Brooklyną industrijos miestų pirmutinę eilę.

Brooklyn Edison Company

W. P. ...

Prezidentas

Stasius Būdavas.

ARTOJAS.

Šiaudinėj lūšnelėj daina apsilankė,
Šiaudinėj lūšnelėje šypsos artojas,
Vėjai sumigo prie sienų lūšnelės
Ir kietosios raukšlės kaktos nevagoja...

"Dirvelėj aš ištiesiau šimtą vagų,
Ir juodbėrio akys džiaugsmo jau užtvė,
O viltys į lūšną sugrįžę dainavo: (no;
Šimtas vagų jau dirvelę dabina!..

Slinkit, atslinkite poilsio naktys,
Padėkos maldą širdy aš sudėsiu;
Atodūsius Dievui prie kojų pasiuntęs,
Suvirpinskiu lūpas naktužės pavėsy:

— Žydinčią giedrą duok, Dieve, rytoj,
Antrąjį šimtą vagų aš paklosiu,
Ir juodąją žemę, kaip Laimę mylėdamas,
Šimtą atodūsijų Tau dovanosiu!"

Kazys Gelė.

GATVĖSE.

Gatvėse ūkias sauliu sonetai,
Gatvėse verkia ilgesių smuikas —
Margi žibintai, svaigūs baletai
Gatvėse tirpsta jaunystės laikas.

Gatvės žibintai laimėn vilioja —
Raudi tik kryžius, šaltus kapus;
Gatvėse mylima palaimon moja,
Gatvėse barsto ruduo lapus.

Gatvėse ašarų gilūs upeliai,
Gatvėse laimei bokštai iškilę,
Gatvėse džiaugsmo, skausmo ikvaliaji
Gatvėse dulkės — buitys išdile...

Vieksniai, 1928.

Stasius Būdavas.

SAULĖTEKIAMS ŽYDINT.

Saulėtekių pražyde dienos,
Sumigo už kalnų,
Ir jaunos sesės raudonskruostės
Paliejo rytmečio dainų...

Skarotosios suvirpo aplanė,
Šimtai aidų miškus aplankė,
Šimtas svajų klostė žemę,
Šimtas godų veidą lenkė...

Sustingo dienos lukesiuos,
Paniuro akys ilgės,

Kažkas nuvytino gėles jaunąsias
Kažkas nutrūko nūn širdy...

Bet vėl saulėtekieiai pražydo,
Ir budo sesės rytuose;
Vėl aidai apjuosė žemę,
Vaišių dienos kalnuose...

DRAMOS IR KOMEDIJOS

AMERIKA PIRTYJE. Trijų dalių komedija	.10
A. CEKOVO — Vyšnių sodas 5 veiksmų komedija	.40
S. ČIURLIONIENĖS-KYMANAITĖS — Komedijos: Pinigėliai, 3 veiksmų komedija; Karalaitė Tikroji Teisybė 2-ųjų veiksmų pasakos ir tt.	.60
K. GAIGALO — Laisvės Kovotojai	.25
GLASS ir KLEINO — Potašis ir Perlamutras, 3 veiksmų komedija ir tt.	.40
G. HAUPTMANO — Hanelė. Dviejų dalių svajos poema	.25
H. IBSENO — Šmėklos. Šeimos drama trimis veiksmiais	.40
IBSENO — Nora, 3 veiksmų drama	.50
DRAMA MIŠKE, 4 veiksm. drama St. Žemaičio	.30
ALENUTĖ, 2 aktų drama su dainomis	.25
DANGUS, BRANGUS, 2 aktų komedija	.20
DOLPELIS Ministerijoj tarnauja, monologas	.10
EMES IR KALBEK	.30
ERŠKEČIŲ TAKU, 5 veiksmų drama	.80
GIRKALNIO UŽGAVENĖS, vienaveiksmis pavalkslas su dainomis ir šokiais; Tėtė pakliuvo, 1 paveikslu juokai ir Idealus gyventojas, vienaveiksmis juokas	.50
GEGUŽĖS ŠVENTĖ, 1 veiksm. drama	.40
JURGIS ŽIBURYS, 3 veiksmų vaidelis	.15
KAROLIO TETA, trijų veiksmų	.50
KRIAUCIUS MOTĖJUS, Dialogas	.25
MONOLOGAI: Blaivin. pirminkinias, Ant vienu pečių, Šimas oratorius	.15
MONOLOGAI: Teatras ir dekoracijos ir Mazgelis nepadėjo	.15
PRABOCIŲ ŠEŠELIAI Drama	.75
RYTŲ SVEIKIAS. Drama 4 aktų	.50
SCENOS IVAIRUMAI. Kelios komedijos	.40
SYKSTUOLIS, 5 veiksmų komedija	.50
TEODOLINDA — 1 veiksmo komedija	.20
TRYS SESUTĖS, 4 veiksm. drama	.60
VALKATA. 4 veiksmų dramos vaidelis	.50
KOMEDIJELĖS mėgėjų teatrui: 1. Uošvė į namus — tylos nebūs, 2. Kurčias žentas, 3. Gaila ūsų, 4. Advokato partaimai, 5. Vargšas Tadas, 6. Nesipriešink, 7. Nepavykusi komedija	.70
P. D. LIENSKIŲ — Nėrai 3 veiksmų komedija	.50
P. VAICIŲNO — Pražydo nuvytusios gėlės. VIENAS IS MŪSŲ tur apsvėsti 1 veiksmo komedija	.20
VAIKŲ TEATRAI, I Dalis	.15
VAIKŲ TEATRAI, II Dalis	.15
ZEMĖS ROJUS — 3 veiksmų komedija	.50

"GARSAS"

222 So. 9th Str. Brooklyn, N. Y.

ma poni Emilija Vileišienė, a. a. Daktaro A. Vileišio žmona.

Kadangi nėra kas rūpintis gerb. atstovės lietuvių kolonijų lankymosi maršrutu, taigi Federacijos Sekretorijatas, matydamas gyvą reikalą remti Vilniaus lietuvių kovą už būvį, sutiko gerbiamai Vilniaus lietuvių atstovei gelbėti ir prakilniai misijai visame padėti.

Kadangi gerb. atstovė jūromis plaukdama suvargo,

taigi kiek pasilsėjus pas vaišingą Elizabetho lietuvių kleboną gerb. kun. J. Simonaitį, leisis lankyti lietuvių kolonijas ir gyvu žodžiu supažindins su pavergtųjų lietuvių pedėtimi lenkais užgrobtuose kraštuose.

Federacijos Sekretorijatas, 180 Hale Avenue, Brooklyn, N. Y.

AMERIKOS LIETUVIŲ RŪMAI.

Rašo A. Vanagaitis.

1933 metais, Chicagoje įvyksta Pasaulinė Paroda. Chicago lietuviai yra pakviesti dalyvauti ir turi sudarę Parodos Komitetą.

Kuo mes pasirodysime? Gal su juostoms, abrusais (rankluoščiais), drobėmis?... Tas atrodytų lyg ir keista. Amerikos lietuviai tų audinių negamina. Mano nuomonė, su panašiais išdirbiniais, vertėtų Lietuvai rūpintis ir jos valstybė turėtų įsi-

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

APSAUGOS SKYRIUS.

Susivienymas turi net septynis Apsaugos Skyrius. Pirmirtinės išmokamos po \$150., \$250., \$500., \$750., \$1,000., \$2,000. ir \$3,000. Mėnesinės į šiuos skyrius mokama pagal narių amžių.

PAŠALPOS SKYRIUS.

Mokantiems 50c. — \$6.00 savaitėje; mokantiems 75c. — \$9.00 savaitėje; mokantiems \$1.00 — \$12.00 savaitėje; mokantiems \$1.50 į mėnesį, išmokama pašalpa \$18.00 savaitėje.

Susivienymas taip pat turi ir Vaikų Skyrių, kuriame vaikai priimami nuo 1 metų iki 18 metų amžiaus. Jų metinė mokesčiai yra \$2.20.

GENERAL OFFICE:

225 So. Main Str., Wilkes Barre, Pa.

PILDOMASIS KOMITETAS:

Kun. J. K. Miliauskas, Dvasios Vadas, Bėllas Rd., Wanamie, Pa. P. P. Muliolis, Pirmininkas, 1306 E. 68th Str. Cleveland, Ohio. Kaeveras Marozas, Vice Pirmininkas, 6 Spruce St., W. Pittston, Pa.

J. B. Šaliūnas, Sekretorius, 225 So. Main St., Wilkes Barre, Pa. J. Moliūsis, Išdėdavėjas, 13 Short St., Edwarsville, Pa. V. T. Kvietkauskas, Išdo Glob., 375 W. Academy Str. Ant. Leikauskas, Išdo Glob., 936 E. Mahanoy Ave., Mahanoy City, Pa.

Dr. J. K. Aszukas, Daktaras Kvotėjas, 107 Hillside Str., Wilkes Barre, Pa. Jonas Lopatto, Susiv. Legalis Teisių Patarėjas, Miners Bank Bldg., Room 703, Wilkes Barre, Pa.

TEISMO KOMISIJA:

- 1. A. J. Domeika, 58—05 — 69th Pl. Maspeth, L. I., N. Y. 2. S. Cibulskis, 24 E. Liberty Str., Waterbury, Conn. 3. K. J. Petrokas, 9207 Cardoni Ave., Detroit, Mich.

LABDARYBĖS KOMISIJA:

- 1. J. B. Tamkevičius, 2021 Jane Str., Pittsburgh, Pa. 2. Juozas Českyš, 8 Wood Str., Pittston, Pa. 3. K. Lekeckas, 24 Waverly St., Worcester, Mass.

ŠVIETIMO KOMISIJA:

- 1. Kun. J. A. Karalius, 320 Spruce Str., Minersville, Pa. 2. M. Jokubaitis, 549 East Str., New Haven, Conn. 3. Tamas Šeimas, 6817 Dorchester Ave., Chicago, Ill.

KONTROLĖS KOMISIJA:

- 1. J. Stulgaitis, 122 So. Meade Str., Wilkes Barre, Pa. 2. Vitalius Leliokas, 24 Penn St., Edwarsville, Pa. 3. V. Mardosa, 1783 Brick Ave., Scranton, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA:

- 1. Adv. P. Česnuolis, 1632 Engineers Bank Bldg., cor St. Clair and Ontario, Cleveland, Ohio. 2. J. J. Šaučiūnas, 194 Slocum St., Kingston, Pa. 3. M. Žujus, 222 So. 9th Str., Brooklyn, N. Y.

IŠ KUOPŲ DARBUOTĖS

PROTOKOLAS.

Dvidešimt trečias LRKSA Pittsburo Apskritis burtiniais suvažiavimais įvyko sekmadienį, rugpjūčio 26 d., 1928 m. Lietuvių Sv. Antano bažnytinėje salėje, Bridgeville, Pa., 12:30 val. po pietų.

Suvažiavimą atidarius gerb. kun. A. Jurgutis atkalbėjo malda.

Perskaityta dienotvarkė ir priimta.

Gerb. kun. A. Jurgutis kalbėjo linkėdamas visiems sekmingai gyvuoti ir nešti naudą mūsų organizacijai, bažnyčiai ir tautai.

Sekė valdybos šaukimas. Atsilankė šie: — pirm. J. W. Patckevičius, vice pirm. J. B. Tamkevičius, vice pirm. J. B. Tamkevičius, rašt. E. Svetkauskienė, vice rašt. A. Žaliadonis, išdin. A. Sikorskis, išdo glob.: S. Simanavičius ir A. Leliūsis.

Delegatai.

Toliau sekė delegatų šaukimas: Iš 38 kp. Homestead, Pa. J. Svetkauskas, J. Tumasonis, ir A. Bardzilauskas; iš 35 kp. McKees Rocks, Pa. — J. Šimkus ir kun. J. Vaišnoras; iš 87 kp. N. S. Pittsburgh, Pa. — M. Rakauskienė; iš 102 kuopos, Duquesne, Pa. — M. Lekavičienė; iš 112 kp. Bridgeville, Pa. — kun. A. Jurgutis, J. B. Križanauskas, J. Labanauskas, A. Saunoris, Ig. Ališauskas, Kar. Žukauskas, Vin. Pleba ir Jurg. Rudzionis; iš 158 kp. S. S. Pittsburgh, Pa. — K. Stravinskas, A. Činikas; iš 172 kp. Castle Shannon, Pa. — M. Drulia.

Nubalsuota sprendžiamas balsas suteikt del narių svečių. Protokolas skaitytas ir priimtas.

Valdybos raportai.

Valdybos nariai išduoda kiekvienas savo raportą. Valdybos raportai priimti. Pirm. J. W. Patckevičius raportuoja mainierų reikale. Gavęs iš Centro pinigų, liepiant paskirstyti į keturias streikuojančias vietas, kurios prašo pašalpos, bitent, Castle Shannon, Pa., Bridgeville, Pa., Portage, Pa. ir Dubois, Pa. Castle Shannon ir Bridgeville prisijungta valgomais daiktais, nes arčiau. Portage prisijungta pinigų; iš Du Bois da negauta jokio atsakymo. Gavus atsakymą iš Du Bois pilnas raportas bus paskelbtas organe arba sekančiame suvažiavime.

Raportai iš abiejų piknykų, laikyti šią vasarą, taipgi buvo išduoti.

Laiškai.

Raštin. skaito laišką nuo P. Jeruševičiaus iš Moon Run, Pa. Susiv. narys prašosi sušelpiti, ilgas laikas negalįs dirbti. Atstovai pranešė, kad kun. J. Vaišnoras kaslink P. Jeruševičiaus galės daugiau pasakyti, nes P. Jeruševičius yra parapijonas. Žodžiu pranešta, kad Bridgeville yra taipgi du asmenys, kurie jau kiek metų nedirba. Kitiems dirbant neprasišydus streikui, patys gyventojai visokiais būdais šelpė savo kaimynus lietuvius, bet streikui užėjus, paties reikalinga pašalpa. Apvarsčius nutarta šiem dviem aukot po dešimt dolerių.

CLEVELAND, OHIO.

Pranešimas 50 kp. nariams. Kadangi Lietuvių Salės bendrovė laikys bazarą nuo 16 iki 23 d. rugsėjo, taigi LRKSA 50

22175 Alek. Urbonas 151 kp. 4 sk. paš. už 6 d. 1 savaitė 12.00

22176 Ona Abromavičienė 151 kp. 2 sk. paš. už 14 d. 14.00

22177 Petras Urnekis 155 kp. 4 sk. paš. už 20 d. 40.00

22178 Fel. Ptakauskas 158 kp. 3 sk. paš. už 31 d. 46.50

22179 Elz. Jančiulienė 170 kp. 2 sk. paš. už 32 d. 32.00

22180 Juozas Degutis 171 kp. 2 sk. paš. už 47 d. 47.00

22181 Ant. Bernotaitis 178 kp. 4 sk. paš. už 25 d. 50.00

22182 Viktoras Latvins 212 kp. 3 sk. paš. už 8 d. 12.00

22183 Pran. Dumbrasukas 228 kp. 3 sk. paš. už 11 d. pusė 8.25

22184 Kaz. Zaliauskas 238 kp. 5 sk. paš. už 29 d. 87.00

22185 Juozas Skimbirauskas 274 kp. 3 sk. paš. už 8 d. 12.00

22186 Marijona Naujavičienė 274 kp. 3 sk. paš. už 13 d. 19.50

22187 Veronika Urbonienė 296 kp. 2 sk. paš. už 15 pil. 5 pusė 17.50

22188 Pranas Matonis 17 kp. 1 sk. pom. už a. a. Katrė Matonienė 150.00

22189 Alena Svarčienė 155 kp. 5 sk. pom. ir 1 mėn. duokl. atitr. \$2.10 už a. a. Viktorą Svarčių 997.90

22190 Marė Navickienė 238 kp. 1 sk. pom. 4 sk. paš. už 31 d. pusė, ir 1 m. duokl. atitr. \$2.80 už a. a. Joną Navicką 178.20

22195 Jurgis Pileckis 1 kp. 2 sk. paš. už 59 d. 59.00

22208 Ant. Ambrazaitis 75 kp. 5 sk. paš. už 90 pusė visa paš. 67.50

Įvairūs raportai.

Kalba A. Bardzilauskas iš Homestead, kad Aleks. Svetkauskas neužsimokėjęs į Centrą duokliu, ir tokiu būdu visa kuopa suspenduota. Neturėdami faktų, pirm. J. W. Patckevičius prašo, kad kuopos neužmirštų ir visuomet tokiame dalyke atsivėžtų laiškus, kitaip kalbos eis veltui. Gvildenta ir nutarta priduoti Centrui, kad Centro Valdybos nutarimas nėra Seimo nutarimas, ir Seimo nutarimai negal būt lauzomi, taipgi Centro Rašt. netur teisės kuopą suspenduoti vienam nariui neužsimokėjęs.

Kuopų raportai priimti. Neuzbaigti reikalai.

Pgho Apskritis jūkeris yra rengiamas ir bus trumpame laike. Vieta del jūkerio S. S. Pittsburgh, Pa. Surengimui jūkerio prie komisijos paskirta ir Pgho Apskritis Valdyba. Pelnas jūkerio nutarta skirti Labdarybės ir Apskritis naudai.

Kilo klausimas kas link Seimo nutarimo, kur sakoma, kad negalintiems užsimokėti duokles į Centrą, Seimas nutarė, kad tokį narį ar narę palaikys iki pradžios dirbti, bet pradėjus darbą visos užvilktos mokesčius turi būti užmokėtos. Pasireiškė nepasitenkinimo, bet tuojaus pirmininko parodyta, kad tai geriausias būdas. Inešta ir paremta diskusijos uždaryti.

Inešta ir paremta siūsti į Tautų Sąjungą protestą prieš lenkus, Vilniaus užgrobikus.

Didžiai gerb. kun. A. Jurgutis apsiėmė sutaisyti protestą ir kablegrama pasiūsti Tautų Sąjungai Genevoj.

Pertrauka 10 minučių. Antroji sesija prasidėjo penkios min. po dviejų.

Dalyvauja didžiai gerb. sveičias kun. S. Draugelis, taipgi kun. J. Vaišnoras ir J. Senulis.

Kun. S. Draugelis atvyko Statistinių Žinių reikale. Turinimai ir nuodugnai kun. S. Draugelis kalbėjo, ir kam iki šiai dienai Statistinių Žinių rinkimas nebuvo suprantamas, šiandieną tą dalyką visi gerai suprato. Tikimės, į trumpą laiką visi nariai paskirti į savo distriktus, veikiai padirbės ir savo uždavinius išpildys kuo greičiausiai, neatidėliodami, žinias surašius. Nutarta Pgho Rajono komisiją papildyti iki septynių.

Komisijos sąstatas: pirm. J. W. Patckevičius, vice pirm. J. Senulis, rašt. E. Svetkauskienė, išdin. J. B. Tamkevičius, išdo glob. K. Stravinskas ir J. B. Križanauskas, poni M. Lekavičienė narys.

Sekantis suvažiavimas kviečiamas į Homestead, Pa. Liet. Sv. Petro ir Pauliaus bažnytinėje salėje, Fourth Ave., lapkr. 25 d. 1928 m. tuojaus po pamaldų.

Susirinkimą uždarė malda kun. A. Jurgutis 4:30 val. po pietų.

E. Svetkauskienė, Pgho Apskr. raštinninkė.

CLEVELAND, OHIO.

Pranešimas 50 kp. nariams. Kadangi Lietuvių Salės bendrovė laikys bazarą nuo 16 iki 23 d. rugsėjo, taigi LRKSA 50

22175 Alek. Urbonas 151 kp. 4 sk. paš. už 6 d. 1 savaitė 12.00

22176 Ona Abromavičienė 151 kp. 2 sk. paš. už 14 d. 14.00

22177 Petras Urnekis 155 kp. 4 sk. paš. už 20 d. 40.00

22178 Fel. Ptakauskas 158 kp. 3 sk. paš. už 31 d. 46.50

22179 Elz. Jančiulienė 170 kp. 2 sk. paš. už 32 d. 32.00

22180 Juozas Degutis 171 kp. 2 sk. paš. už 47 d. 47.00

22181 Ant. Bernotaitis 178 kp. 4 sk. paš. už 25 d. 50.00

22182 Viktoras Latvins 212 kp. 3 sk. paš. už 8 d. 12.00

22183 Pran. Dumbrasukas 228 kp. 3 sk. paš. už 11 d. pusė 8.25

22184 Kaz. Zaliauskas 238 kp. 5 sk. paš. už 29 d. 87.00

22185 Juozas Skimbirauskas 274 kp. 3 sk. paš. už 8 d. 12.00

22186 Marijona Naujavičienė 274 kp. 3 sk. paš. už 13 d. 19.50

22187 Veronika Urbonienė 296 kp. 2 sk. paš. už 15 pil. 5 pusė 17.50

22188 Pranas Matonis 17 kp. 1 sk. pom. už a. a. Katrė Matonienė 150.00

22189 Alena Svarčienė 155 kp. 5 sk. pom. ir 1 mėn. duokl. atitr. \$2.10 už a. a. Viktorą Svarčių 997.90

22190 Marė Navickienė 238 kp. 1 sk. pom. 4 sk. paš. už 31 d. pusė, ir 1 m. duokl. atitr. \$2.80 už a. a. Joną Navicką 178.20

22195 Jurgis Pileckis 1 kp. 2 sk. paš. už 59 d. 59.00

22208 Ant. Ambrazaitis 75 kp. 5 sk. paš. už 90 pusė visa paš. 67.50

kp. mėnesinis susirinkimas perkeltas į rugsėjo 23 d. Nariai, malonėkit dalyvaut.

Nariai, kuriems bus pranešta apie velykinės priedermę, malonėkit greitu laiku pasisiekti su kp. raštinninke, nes pagal Susivienymo Konstituciją 14 str., "Lietuvių R. K. S. A. nariais gali būti visi lietuviai Romos katalikai, pildantieji tikėjimo pareigas".

LRKSA gerb. Dvasios vadas reikalauja kiekvieno nario išpažinties paliudymo. Šie paliudymai turi būti prisiūsti su pirmą dieną spalį š. m. Reiškia, narys, kurio paliudymas nebus pasiūstas Dvasios vadui, bus išbrauktas iš Susivienymo.

Julė Separatė raštin.

LINDEN, N. J.

200 kp. susirinkimas ir dovanos.

Liepos 6 d. LRKSA 200 kp. laikytame mėnesiniame susirinkime, aptarus kp. reikalus, suteikė dovaną p. J. Liudvinaičiui, kp. organizatoriui. Iteikė aukštesnę plunksną ir knygomis nešiotis odos krepšį. Už tai J. J. L. dėkojo visiems 200 kp. nariams kuo širdingiausiai ir pasisakė jis visai nesijaučia pavargęs vaėjus metu.

Taipgi p. J. J. Liudvinaitis pridavė \$15.00 iš LRKSA N. Y. ir N. J. apskr. laimėtą dovaną 200 kp. ir iš Centro gautą dovaną (astuntą) irgi \$15.00. Reiškia mūsų organizatorius iškėlė 200 kp. narių skaičiumi vaėjus laiku ir padidino kp. išdą ant \$30.00, už ką 200 kp. nariai reiškė giliausios padėkos žodžius varde mūsų garbingos organizacijos — LRKSA.

LRKSA 200 kp. rengiasi rudėnį prie gražaus teatrališko vakarėlio. Prieš pat adventus bus pastatyta "Kova po Giedraičiais" ir "Amerika Pirtyje". Komitetas darbuojasi. Jo sąstata: A. Perevičius, A. Agentas, ir J. J. Liudvinaitis.

Žinių rinkėjas

WORCESTER, MASS.

Piknykas gerai pavyko. Kaip jau buvo skelbta, Mass. 222 kp. pavieniai nariai surengė ex-apskrities išvažiavimą. Įvyko rugpjūčio 19 dieną.

Publikos atsilankė skaitlingai, nors oras ir nebuvo ryte patogus. Atrodė, kad lietaus gali būti. Tačiau Dievulis pataisė dienelę, po pietų buvo graži.

Mūsų kolonijos abiejų ex-kp. 41 ir 98 valdybos ir nariai darbavosi, kiek jėgos nešė ir neveltui. Pasekmės geros iš mūsų darbuotės, tiktai gaila, kad kitų miestų veikėjai del kokių tai kliūčių nieku neprisiėdė apskritis išvažiavimo pasisekimui. Atrodo, kad jiems visai svetimas daiktas. Gerbiameji, ex-apskrities visų ex-kp. Mass. valstybėje, o ne vienu Worcesteriečių.

Nors ateityje taip nepadarykite. Dirbkime visi-visos, tai tada bus graži vienybė mūsų brangios LRKSA organizacijos, o ypatingai mūsų Mass. Valst. turime visi-visos dirbti. Dabar seks žiemos sezonas, tai nors ką surenkite tam tikslui, koki vakarėlį ir atsilyginkit. Atminkit, broliai sesutės, siuntėte atstovą į Seimą Cleveland, Ohio ir jam reikės atmokėti jo išleistas lėšas, o iš ko reikės gauti, kad taip niekais nuleidžiame mūsų parengimus. Tad šis apsilėidimas tegul būna paskutinis.

Apskritis piknyke dirbusiems visiems darbininkams-kėms abiejų ex- 41 ir 98 kuopų valdybos tariam širdingai ačiū. Pelną yra likę suvirš 30 dolerių ir už ženklelius, kurie buvo parduavinėjami piknyke 9 doleriai su centais, tai ženkleliu lėšas atmokėjęs, bus 7 dol. našiųjų ir našlaičių fondai, kurie yra pasiūsti per ex 41 kp. rašt. S. Mancevičių į Centrą.

Taipgi toms visoms panelėms, kurios darbuosis prie pardavinėjimo ženklelių, ačiū! Taipgi dėkojam gerb. poniai Augustinavičienėi, 41 kp. narei, kuri nieko neėmė už darbą, ką padarė ženklelius.

Visiems aukotojams, kurie aukojo daiktus išlaimėjimui, dėkojame tiems, kurie savo pinigais prisidėjote atsilankydami į mūsų piknyką. Da iš poros miestelių atsilankė — iš Montello jauni vaikinai į šokius vakare, o ant rytojaus 19 d. buvo lietuvių kelios mašinos (automobilai) iš Westfieldo. Taipgi ačiū gerb. "Garso" Red., kuris taip turinimai ir ilgai skelbė mūsų piknyką.

Visiems, kas tik kuo prisidėjo, dėkojam.

Rengėjai.

ATSISAUKIMAS Į VISUS-VISAS LRKSA NARIUS IR JŲ VALDYBAS.

41—42 Seimas išrinko Labdarybės Komisiją, kuriai pavedė mielaširdystės darbą. Darbas yra kilnus, gražus ir šventas, bet vienai Komisijos 3 nariai nepardarys nieko gero labdarybei, jei gerb. nariai mažai arba visai nieku neprisiėdės. Tai atrodytų, kad veltui būtų Seimuiose rinkti Labdarybės Komisija, jei pareigas einant nariai neparemtų jų pastangų.

Taipgi gerb., tenka pratarti žodėlių į visus narius, kad per šiuos du metus, jei Dievulis laikys gyvus sveikus, tad padirbėkite labdarystės naudai. Darbas nėra taip sunkus, tik reikia geroro. Štai padaviam sumanytą mūsų rengėjams piknyko rugpjūčio 19 d. ir tapo jis priimtas. Ženklelių pardavinėjimas atnešė nors mažytę pradžią mūsų valstybėje labdarybės darbe. Surinkta 7 dol. ir jau keli kasniai duonos yra našlaitėliams.

Taipgi šiame žiemos sezono visose kolonijose surengime koki vakarėlį našiųjų ir našlaičių fondui. Duos gražų pelną. Jeigu visi nariai po vieną dolerį praleisūt, tai būtų 20 tūkstančių dolerių per metus našlaičiams! O kiek tada nušluostytume ašarų paliegiams, kurie jau negali sau ir savo šeimoms pelnyt duonos ir galėtume gelbėti streikieriams kovoti prieš kapitalistus, kurie čiulpia darbininkų kraują.

Taipgi broliai ir sesutės, visi į darbą. Šią žiemą, o ypač prieš Šv. Kalėdas, kas gyvas, remkite šį darbą!

Kazys Lekeckas,

LRKSA Labd. Kom. narys.

NEKROLOGAI.

HANOVER, PA.

A. a. Jieva Stalevičienė. Mirė rugsėjo 5 d., sulaukus 35 metus amžiaus.

Laidotuvės įvyko rugsėjo 10 d. Gedulingas mišias laikė vietinis klebonas kun. Miliauskas, Plymoutho kleb. kun. Sinkevičius ir vikaras. Palaidota Hanovero Šv. Juozapo naujuose kapuose.

Nuliūdime paliko vyrą Kazį Stalevičių, vieną dukterį ir du sūnus, jauniausį 13 metų.

Amžiną atilsį! Petras Grigas, 240 kp. pirm.

KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

CLEVELAND, OHIO— 8 kuopos susirinkimas bus spalį 1 dieną, 7:30 val. vakare liet. salėje, 6835 Superior Ave. Meldžiū visus narius ateiti ir užsimokėti savo duokles.

DONORA, PA. — 88 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 23 dieną, Šv. Juozapo parapijos bažnytinėje salėje, tuoj po pamaldų. Malonėkite visi būti ir naujų narių atsivesti.

GRAND RAPIDS, MICH. 54 kp. susirinkimas įvyks spalį 3 dieną, trečiadienį, 7:30 val. vakare parap. mokslo salėje.

HARTFORD, CONN. — 89 kp. susirinkimas bus rugsėjo 30 dieną, paprastoj vietoj. Nariai, teiksėtės nepamiršti.

EXPORT, PA. — 125 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 30 dieną, 3 val po pietų Mechanics Hall.

SIMPSON, PA. — 271 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 30 dieną, Igno Stungio salėje.

MANCHESTER, CONN. 164 kp. susirinkimas bus rugsėjo 30 dieną, 2 val. po pietų po Nr. 89 Birch Street.

COLUMBUS, OHIO. — 235 kp. susirinkimas bus rugsėjo 30 dieną, paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

ŠIRDIES LIGA.

Širdies liga šiandien yra priežastimi daugiausia mirčių Jung. Valstybėse. Net ir pralenkė džiūvą, kuri pirmiaus užėmė pirmą vietą. Rodos, smarki kova prieš džiūvą sumažino tos ligos pavojingumą.

Galima geriaus suprasti svarbumą širdies ligos problemos, kuomet pažiūrėsime, kiek žmonių ta liga serga ir kiek nuo jos miršta. Statistikos parodo, kad žmonės turinti suvirš 40 metų amžiaus daugiausia ta liga miršta. 88% visų mirčių nuo širdies ligos yra žmonės šios grupės.

Bet širdies liga tiek daug nukerta jaunų žmonių dar neturinčių 25 metų amžiaus, kiek ir karštingė. Tarp 35 ir 44 metų senumo širdies liga yra priežastimi daugiausia mirčių, negu inkstų liga. Po 45 metų senumo širdies liga parodo aukštesnę mirčių ratą, negu bile kita liga.

Skaitydami tuos žmonių amžius, neturime užmiršti širdies ligos kaip priežastį daug mirčių tarp vaikų.

Pasaulinio karo drafto bordas nepriėmė daugiaus, kaip 3 nuosimty vyrų tarp 18 ir 35 metų senumo del širdies ligos. Vienoje didžioje apsaugos kompanijoje 2.6% žmonių nepriimti per keturių metų periodą del širdies ligos. New Yorko mokyklų peržiūrotėjai rado 1.6% vaikų sergančių nuo kokios nors tos ligos formos, kas reiškia, kad tarp 18,000 ir 20,000 vaikų širdies liga serga.

Daugumo atsitikimų širdies liga nukreipiama. Beveik visuomet silpna širdis yra pasekmės reumatizmo kūdikystėje. Labai mažai težinoma apie reumatizmo užkrėtimą. Yra galima, kad reumatizmo nuodai įkvėpti į kūną per padidintus liežuvėlius, adenoidus ir kitus panšius būdus. Galima reumatizmą gauti blogais dantimis. Tarp kitų reumatizmo priežasčių galime paminti persalimą ir perslapimą, greitą temperatūros permainą, žemą gyvumą, žiemos ir pavasario sezonus. Škarlatina ir kitos užkrėčiamos ligos daugelį sykių pažymi reumatizmo pradžią ir nuolatinių širdžių blėdį

LAISKAS VISIEMS LIETUVIAMS.

Šiomis dienomis yra siuntinama laiškei šv. Kryžiaus ligoninės reikalais visiems Amerikos lietuviams. Laiško turinys yra toks:

Didžiai Gerbiamas Tams-ta:—

Šiuomi laišku kreipiamės į tamstą labai svarbiu tautiniu ir labdarininko reikalu, kuriuo visi Amerikos lietuviai turi susirūpinti, jam padirbėti ir aukoti. Chicagoje yra baigiama statyti šv. Kryžiaus Lietuvių ligoninė. Dabar jau jos vidus yra pradedamas įruošti. Virš šimtas tūkstančių dolerių jau yra tam reikalui suaukoti, o dar virš \$200,000.00 bus reikalinga. Dideliu būtu apskunkinimu ligoninės vedėjams: Liet. Labdarininkai Sąjungai, šv. Kazimiero Seserims ir visai mūsų visuomenei, jei reiktų užsitraukti didelę skolos našta.

Taigi, žinodami, kad Tamstai rūpi visi mūsų tautos reikalai, kreipiamės prašydami aukos, kviesdami ir kitus pakalbinti aukoti Lietuvių Ligoninei, kuri amžiais kels mūsų tautos vardą ir jaunajai kartai bus didelė lietuvių tvirtovė, o sergantiesiems sveikatos šaltiniu.

Prie šios progos, primename, kad tie, kurie įrengs ligoninėje kambarį skirdami \$500.00 ar \$300.00, tu vardai prie tos ligoninės kambario durų bus įrašyti ir jie ten bus tol, kol ta ligoninė stovės. Kambarius gali įrengti vienas asmuo, keli susidėję, arba draugijos.

Aukojusių \$100 ar daugiau vardai, kaip garbės narių bus atatinamoje lentoje svečių kambariu įrašyti. O aukojusių nuo penkių dolerių bus surašyti į tam tikrą knygą (albamą), kuri amžiams liudys tų žmonių duosnumą lietuvių ir labdarininkams, tikslams. Visos gi aukos, kad ir mažiausios, bus skelbiamos laikraščiuose.

Pasitikime, kad tamstos asmenyje rasime nuosirdų aukotojų ir bendradarbių šv. Kryžiaus Lietuvių Ligoninės statymo darbe.

Laukiame palankaus atsakymo.

Su gilia pagarba,
Pralotas M. L. Krušas, pirm.
J. J. Elias, vicė pirm.
Kun. F. Kudirka, izdin.
L. Šimutis, sekret.

JUOKAI.

Vaistai nuo dantų gėlimo.
Bobai skaudėjo dantį. Vaistininkas davė įvairių vaistų, bet dantis vis skaudėjo.

Kartą jos vyras nuėjo pas vaistininką ir darydamas triukšmą reikalavo "gerų vaistų".

Vaistininkas negalėdamas jo atsikratyti, rėžė jam į ausį ir išmetė pro duris. Jam parėjus namo, žmona klausia:

— Ar davė?
— Davė! — piktai atsako vyras.

— Tai duok šen, greičiau — nekantariai žmona.

Suerzintas tokiais vaistais, kaip droš bobai per žandą, kad toji net aiktelėjo. Būtu gal vadau kilę, bet dantį kaip ranka atėmė.

— Ačiū už vaistus, — sako nubėgęs vyras vaistininkui, — jie tuoj "pamačijo", bet tamsta davė per daug, todėl vieną "porciją" gražinu — ir drožė vaistininkui į ausį.

Stasius Būdas.

JAUTRIOSIOMS ŠIRDIMS

IZENGIANT.

Skandūs slogučiai ilgus metus slankinėjo tamsiose pakampėse. Slankinėjo ir tik sunkė, sunkė dar trapios, ką tik diegus beleidžiančios mūsų gyvybės syvus — mūsų jauną tautą apliejo karo pavojais, sverdinčias lūšnas nubarstė plieno šūviais ir parako liepsnomis...

Ir aimanavo grubi gimtoji žemė, ir raukšlėtų vargšų veidų ašaros persunkė drebančius dirvonus... Ir Jūs, svajingoji užmaršė Sesė ir Broliai, išgirdote savųjų raudai ir Jūsų širdys kvėpavo slėgiamosios Tėvynės oru... Jūs pagailėtote tėvų dirvelės, apsišarajote jos raudą išgirdę, ir jai ištiesėte dosnią ranką... Jūs — mūsų Tėvai, mūsų Gelbėtojai, mūsų Šelpėjai...

Bet atgimimo Rytas naujų žygių atnešė. Žygių gimusių jau senai, bet ilgai tūnėjusių užmaršties gyvenimo juodame šešelyje... Šiandieną judiname juos. Judiname jų reikalą. Reikalą tiek būtiną, kaip protiniam žmogui gyvybę...

Svetimųjų vėjų užneštais šlamštais raudoja mirdinti lietuviškoji dvasia. Dvasia daug trokštanti, o negalinti su savo skaisčiu savybingumu pilnai išieiti ir užtarnautą ir prigimtą gyvenimo priešakį.

Verkia tautos žalumų lietuviškoji dainelė... Verkia įstumta ir gyvenimo palėpės — slopinama, neprižiūrima, nesaugojama, neugdama... Jos sargai palengva eina iš kūrybinio vieškelio — miršta katalikiškieji — tautiškieji kūrėjai — poetai... Naujieji, jaunoji kūrėjų karta, gundomai svyri ir kitus pašalius... Ir verkia, raudoja apleista dainelė... Ji prašosi Jūsų, Sesės, Broliai, jos šventyklą gaivinti, stiprinti...

Laukiame gaivingojo balso ir lenkiames prie Jūsų jautriųjų širdžių...

1. POLITINIO CHAOSO GARUOSE.

Šio rašinio vedamoji mintis — Lietuvos ir Amerikos katalikiškųjų — tautiškiųjų kūrybinių jėgų sujungimas — gimė dar prieš metus. Tas reikalas, kaip pradėjo, taip ir dabar, atrodo begalo aktualus ir turi vyrųjamai lemiančios reikšmės mūsų katalikiško — tautiško žodžio egzistavimui netik Lietuvos padangėje, bet ir už jos sienų. Pati tokios poetinės kūrybos reikšmė, auklybos, tautos kolektyvo išamoniavimo atžvilgiu, yra visai aiški. Tat jos ir nekeliu. Čia man svarbu pačio reikalo pazityvus realizavimas.

Tačiau šio dalyko judinimą delsiau visus metus: vis sakiau, gal atsiras žmonių "ir su galva ir su kalba", kurie šią mintį neabejojamai įgyvendintų. Bet tokių neatsirado, nors kažką panašų vienas antras ir prasarė mūsų gana liesoj laikraštijoje.

Tat neiškentęs, kelių žymesniųjų literatūros darbininkų raginamas, patartas, o ypatingai mūsų gerbiamojo poeto Maironio karščiausia pageidavimą vykindamas — gaivinti ir toliau tęsti lietuvių katalikiškąją — tautiškąją poeziją — ėmiausi to didelio ir podraug atsakingo darbo: iš Lietuvos ir Amerikos katalikiškiosios — tautiškosios poetinės kūrybos darbininkų žiedų supinti kvapų, tvirtą vainiką.

Nešiodamas šią mintį širdyje, negaliu patylyti nepalietęs mūsų šiandieninės taip baisiai tvankios ir, atvirai sakant, slėgiančios politiškos atmosferos, net iki šių dienų, nors ne visai tiesioginiai, tebeslopinančios mūsų jaunutę, vos pavasario žiedų kvapus paliejusią poetiškąją kūrybą...

Gyvename kažkokią naktį. Netolerantiškas ir dvokus politiškas žodis trūkšmingai skverbiasi į privilegines katedras... Begalinis troškimas svetimus išitikinimus išlenkti savo egoistiškoje formoje — neperdidžiausia sensacija. Daugybė keičiausių priemonių, jei tik jos ilgesniam laikui patikrina vietą, minkštutėlę ir garbingą, svaigiu vėnulu aplaistytą vietelę, imama galvon kaip racionalūs valdymo dėsniai (Pav., mūsų žymyji katalikiškųjų — tautiškiųjų veikėjų išgūjimas koncentracijos stovyklon ir tt. ir tt.). Kiek leidžia tam tikros aplinkybės — o nūdien jos gana palankios ir įvairiai apėinamos tam tikros rūšies ponams — kitų švenčiausi jausmai palengva pradeda dirginti: netik yra noro slėgti bei naikinti katalikiškiosios — tautiškosios organizacijos iki nago juodumo "karpyti" jau ir taip užguitą mūsų spaudą, bet manoma panaikinti bei susiaurinti Teologijos — Filosofijos fakultetas; na o pašalpos kai kurioms katalikiškoms aukštesnėms mokykloms vieną gražią dieną jau atimtos... Viršūnės gyvena naujais žygiais, pridengtais nuolat reklamuojama tėvynės meilės skraiste...

Trūkšmingas siautėjimas, blizgas iškilmingumas galiau eina aiškiai pastebiamon kraštutinybėn... Tūkstančiai švaistoma nuolat besisvečiuojantiems svetimšaliams (neturima čia minty mūsų užjūrio tėvynainiai, taip neatsilyginamai rėmę Tautos opiausių reikalus ir kiti, tikrai garbingi svečiai...). Ir tik: vaišės, pasivažinėjimai, rautai... Kažkoks pedantiškas pataikavimas, kažkoks protekcijos tvėrimas... Ir nesigailima, ir naudinga, girdi, ir būtinai reikalas...

Tas bausis slogutis lenkia iš pusiausvyros net tamprus būdus, daugeliu atžvilgių pareinančius aukštųjų ponų "Jų mylistos". Patvaresnė visuomenė skyla skeveldromis — partijomis ir vadojasi savo šventai išitikinta nuovoka. Mokslo jaunuomenė, tas pats atkingiausias ateities diegas, slopsta: "Ne menas, ne kultūra jai (studentijai. St. B.) rūpi, bet visi tie surogatai, nuo kurių mūsų visuomenė merdi: siauras partingumas, materialistinės užgaidos, gyvenimo gerbusis, antiidealistiniai žygiai ir provinciališki sumetimai" ("Pradai ir Žygiai"). Apie tai būtų daug kas pasakoma, bet čia reiktų atsikviro traktato. Čia miniu tik opesnius mūsų socialinio gyvenimo vyksmus. Konspektyviai viską suimant reikia pasakyti, kad nūdien mūsų krašto viduje kultūra — skaisi lietuviška dvasia — kas kartą vis liekasi toliau, už devynių užmaršties mariu... Pozityvus darbas, plaukiąs iš grynai racionališkių tautiškosios kultūros pradų — dvasiškoji visuomenės auklėjimo būtinumo — nustumtas į kažkokius klaidius priangius...

2. MENE PASIŽVALGIUS.

Ši sritis, vienas tų mūsų tautai giminingiausių elementų, atrodo gana paliegiusi.

Scenos meno — teatro — gerosios jėgos, kaip paskutinės Tautos valkatos, tiek jai su pasišventimu dirbusios, nenorėjusios užtrokšti ir išėjusios iš tos vaidybinės šventyklos slankioja visomis krašto pakampėmis, ant savo nugaros nešdamos visus gamtos "surprizus". Šiandien joms niekas nemano sudaryti geresnės būklės (geriausias mūsų artistės O. Rymaitės suorganizuotas keliaujamasis "Mūsų Teatras").

O delto ponai giriasi: girdi, jau antrąją dainų šventę su-ruošėme, miesto sodo teatran (Kaune) "čempionus" suleidėme;

ten pat, jei norit, galit pasiklausyti ir šlykščių dainelių ir tt. — argi ne menas. Na, didelė naujiena, kad jūs tautiškasias jausmas lieka suparalizuotas, kaip pertemptas nervas... O ką mes jums daugiau galim duoti? Dabar, girdi, ne laikas — valstybės, tėvynės problemos. — O to sąskaiton, na, Dievas težino kas randas...

Taip, maždaug, jie kalba. O svetimšaliai slenka pas mus ir gražiausius liaudies meno padarinius gabenasi sau — vadinasi mes "nenuvokiame" savo tautiškojo meno turty. Pav., latviai, už mus kurkas mažesni skaičiumi ir plotu, meną labiau brangi-no: jie rankioja mūsų dievukus ir gabenasi sau, Rygos muziejun. Kiti taip pat. Ką čia žmogus daug pasakys.

3. LITERATŪROS SUTEMOS.

Čia aimanavimo neužtenka. Verkti reikia. Bet ką tas padės, kad ponų lepniosios ausys apkurto (o gal mums taip atrodo). Jūs užjūrio Geradariai, pagalvokite: Lietuva arti pustrčio milijono gyventojų, su tokia gausia inteligentija, taip biuriai pašlijo, kad nebeįstengia leisti nė vieno valstybinio dailiosios literatūros žurnalo. Pirmiau — krikšč. demokratams valdant — ėjo "Skaitymai". Šiems sustojus — pasirodė valstybės subsidijuojamas "Baras". O dabar — nyku mūsų periodinėje dailioje literatūroje... Pašėlusiai nyku. Tikros sutemos...

Arba vėl: pernai Lietuvos rašytojai prašė iš valstybės išdo skirti tam tikrą sumą (10,000 litų) pinigų geriausiems naujiesiems originaliems veikalams premijuoti — vadinasi ruošė konkursą. Kągi, būtų sukrutę rašytojai. Sutiko. Bet gale išėjo: "prižadėjo — patiesijo, nedavė — negriešijo" — priežado neišpildė.

Šiemet minėjome 10 metų Tautos nepriklausomybę. Laukėm. Gal pakis kaž nors. Kur tau: ponai paūžė, pavaliavo, daug litelių, žinoma, praleido, o to momento tinkamai literatūrai išleisti, na atsiprašant, nė šnipšt...

Ir taip toliau ir taip toliau...

4. PAČIŲ KŪRĖJŲ — POETŲ TARPE.

Literatūra — čia minty poeziją turiu — negauna objektyvaus atspalvio... Nors, reikia pasakyti, tas atspalvis niekur, jokiam krašte, nėra buvęs tas pats — vienu kartu sukosi daugybė srovių, bet, vis tik, viena yra vyriausia. O dabar Lietuvos poetinės kūrybos kryptis sunku supašyti. Tas daugiausia pareina to, kokios srovės darbininkų būrin pateksi. Tačiau iš šalies žiūrint atrodo akla maišatis — nėra vairo, nėra vadovo, nėra pavyzdžio... Kūrybinis dėsnis labai abstraktus. Bet apie jį mažai kas čia tegalvoja.

Didelė visuomenės daliai literatūros sąvoka ir pačios (literatūros) reikšmė visam kolektyvui taip tamsi, kaip neregio akis. Čia visai neįskaitau kaimiečių — tie vargšai jau senai pasitenkina šlykščiais, bedieviškais juokų kalendoriais, jau neskaitant vieno — kito ūkiško laikraščio. Bet inteligentija, tas lemiamasis tautos pulsas, o Dievuliau, kaip apgalėtinas... Tačiau iš dalies ji ir teisingina: jai lietuvių literatūra (poezija) ir siaura, ir baisiai svetima ir taip skysta, skysta...

Kas pačių kūrėjų — poetų "avangarde"? Tai svarbiausia. Jie — beveik visi jaunieji — pakrypo į kraštutiniausią individualumą. Šiandieninėje mūsų poezijoje, kaip sakiau, baisiausias susiskaldymas. Kiekvienas vaduoja savo nuojauta. Kiekvienas turi savo užsimojimus, stilių bei taktiką, kurią kaip išmano, kai jo vaizduotė diktuoja — kad tik prašmatniau: nors ir nežmoniška, jei tik kitiškai — mandriau... Kūrybinės idėjos, pastovaus žvilgio, kaip ir nėra. Jei tik pas vieną, kitą... Taip vaduojasi kairiojo sparno poetai.

Bet šių itaka neteka pro šalį. Katalikiškieji — tautiškieji poetai ir jau pradėjo skraidyti tirštose ir begalo nenuosirdžiose abstrakcijose. Tik da galime tuo pasikliauti, kad pastarųjų kūryboje yra da to idėjinio žmoniškumo ir principinio klasiškumo.

Tačiau pavojus ne už jūrų — marių. Kairiojo ploto kūrėjų — poetų tarpan jau ne šiemet ir ne pernai nepaprastu intensyvumu pradėjo sprautis Vakarų Europos, ypatingai Rytų (Rusijos) atgyvenančios naujenybės — poetinės kūrybos srovės. Jaunoji lietuvių poezija biuriai užnuodyta. Kairiųjų kūryba — futurizmo expresionizmo, imožinizmo ir kit. vardu — kaskart plačiau dvelkia, su savim nešdama bolševikišką kvapą. Netolerancija, žiaurumas, biuriai dogmų neapykanta — tai vyriausi jų kūrybos postulatai*). Partvyškumas pasiekia kraštutinybės. Kaip šie visai netoleruoja švenčiausių katalikų išitikinimų, parodo, kad ir šis "amžinojo klajūno" J. Tysliavos burnojimas:

"Labą dieną, Ponas Dieve,
Duok tu mano karvei šieno;
Tu davei Adomui Jievą,
Na tai kas Tau duoti šieno" **).

Patys jauniausieji ir neabejojamos vertės talentai lieka greitai tų srovių aukomis — jų sekėjais. Nepaprastas kūrimo palaidumas juos ten vilioja. Net ir dešiniojo akiračio poetų ten yra perėjusių.

Smarkūs naujųjų srovių susikirtimai su konservatiškaisiais poetais — nuolatinis apsiereikimas. Modernistai (ekspresionistai, futuristai ir k.) pasirodo kurkas atkingesni. Jie buriasi vienon vieton, turi savo ratelius (nors ir neoficiališkus), leidžia specialius tam tikslui laikraščius, daug stambių knygų, susiranda leidėjų, mecenatų... Kiekvienas jų atsikvėpimas dvelkia tautiškosios — romantiškosios — Maironio poezijos mnyimu po kojų. Jie mėgsta reklamą — menkniekiais save garsina. Kiek jiems Lietuva brangi, parodo ir tas atsitikimas: maždaug 1926—7 metų laikotarpį socialistėlis K. Boruta išleido tris savo eilių knygeles. Jose pilna burnojimų, riksmų — labai nepatriotiškų. Tas pats pernai susidėjo su plečkaitininkais ir dar šiandien Vilnijoje, Dievas žino, prieš savo tautą kokius planus ruošia... Šiuo pačiu laiku ir tokiais pat keliais nuėjo ir jaunas literatūros kritikas F. Roguža — Ansevičius, kairysis — abu studentai. Kitas da šiandien tebesėdi — platinęs komunistų literatūrą ar kartu su jais dirbęs poetais — viename Lietuvos apskrities kalėjime. Ir daug panašių.

Kairiųjų kūrybos darbininkai "praktiški" žmonės. Jiems laimėti reikia. Nesvarbu kaip: pro duris, pro langą, ar pro stogą — jei tik laimėta. Tokia, matyt, jų taktika.

Senosios krypties (vad. maironiškosios) poetai kur kas pasingesni. Jie nerangūs (bent taip atrodo iš šalies žiūrint) ir per daug kuklus. Jie da jokios sąjungos neturi, jau nevezint į keltą nevykusių bandymų... O daug gabumų pastarųjų tarpe. Jie nori ramiai dirbti. Bet pašalinės pagalbos ir patarties nėra.

Kritika taip pat begalo keista. Jei katalikas išleis eilių rinkinį, bedievis kritikas šūsiariedamas jį moudys. Gi jei koks bedievis eilinkas apiburnos Dievą — katalikiškoji kritika tik v) taip girs, kad, girdi, tai gabumas, tai talentas...

*) Vienas kairiųjų poetas pasisakė įlipšias dangun ir ten miegančiam Dievui grūmosiaks. St. B.

**) Jo eilių knyga "Nemuno Rankose".

Tarpusavis kūrėjų — poetų sugyvenimas gana egoistiškas: jei tu ne jo dūdon puti, tau tikrai koją pakis. Prie konkretaus susitarimo neprieinama. Bet apie susibūrimus niekas ir negalvoja, jei neskaityti pačių jauniausiųjų, jau rimtai ėmusių tą reikalą judinti, ir jau apmirusios rašytojų sąjungos. Biuriai maišatis. Jau ne vienas ir ne antras atsirūgo to bausaus lermo ir žiaurios kritikos. Metė savo dovaną ir numojo ranka. Girdi, jeigu jau niekas nesistengia suprasti, o dar visai per dergia, tai kuriems galams. Taip, daug yra tokių. Ir kaip skaudu, kad jie iš mūsų tarpo — vadinasi katalikiškųjų — tautiškiųjų...

Ir, kaip matyt, tos bausios balos niekas nemano džiiovinti. Net ir spauda tuo atžvilgiu gana tyli, retai panašią temą išklina — rodos, jau viskas tvarkoj būtu. Liūdnois prošvaistės. O ateitis nė kiek nešviesesnė...

Dar žodelis del tų visų dalykų — kaip ir sintezė. Čia nenorėta su pesimizmu išikišti. Menas — poetinė kūryba — Lietuvoje egzistuoja. Ir tas egzistavimas yra gana pastabus. Ne tas norima pasakyti. Pažymėtina, kad meno kūryba čia eina daugiau iš privatiškos iniciatyvos, pav.: dailės parodos ruošiamos L. K. Moterų dr-jos, lietuvių dailininkų, 15 gegužės meniškają dalį (šiemet) atliko ateitininkai ir tt. Valstybės vairo žmonės į tą reikalą dažnai pro pirštus pasižiūri — gal būt ir delto, kad menas netaip greit pasireiškia su konkretėmis išdavomis, kaip koks nors politinis žygis. Be to daug meniškų nuopelių dar yra iš senesniųjų laikų, kurių nemaža dalis priskiriama šių dienų kūrybai. O ir pati kūryba gana pasinga — ištikrųjų ji turėtų būti kurkas produktyvesnė; ir savo tysi, ir talpa. Taip pat jos žvilgis neatsako pilnutiniam katalikiškios-tautiškos nuotaitos reikalui. Ji reikia gelbėti; gelbėti kaipo tautinės dvasios egzistavimo pažymį.

5. POETŲ KŪRINIŲ ANTOLOGIJA.

Toks slogutis nieko gero nežada. Jis jau daugeliui įgriso. Poezija — tas mūsų tautos kilniausias sąvyngumas persmarkiu tempu ėmė skeldėti, staigiai prasilaūžė visai kenksminga kryptimi. Mūsų katalikų — tėvynainių, perlgai delsta. Negi galima mūsų brangiausias kūrybos idėjas "Deus et Patria" leisti paminti mūsų priešams. Tai per daug. Ramia širdimis čia negalime žiūrėti. Vyriausias reikalas — gaivinti, stiprinti ir ūgdyti katalikišką — tautišką poeziją, burtis vienon vieton tos minties kūrėjams — poetams, duoti kūrybinio akstino jauniausiems — pradedantiems ir pati visuomenė kuo giliausiai išamoniinti į gerą, kilnią ir suprantamą poeziją — kad nebūtų toks aklas jos neigimas, koks dabar randas netik Lietuvos, bet ir Amerikos lietuvių inteligentijoje.

Supratus šį dalyką iš esmės, jis kitaip ir negali būti įmanomas, kaip tik artimiausiai subūrus Lietuvos ir Amerikos katalikišką — tautišką nusiteikusius poetus, ypatingai jaunesniuosis. Giliai atjautęs tą reikalą, plačiai susirašinėjęs su mūsų literatūros veikėjais ir gavęs gana teigiamą (paraginanamą) jų pritarimą, sumaniau leisti tų dviejų šalių poetų antologiją — keliasdešimties autorių kūrinių, jų atvaizdų, biografijų ar autobiografijų didelį rinkinį. Minimoj antologijoje tilmų geresnėji, pačių autorių parinkti kūriniai — eilėraščiai, jei bus galima, aiškesnė katalikiškoji — tautiškoji nuotaitoj. Ten pat bus stengiamasi patalpinti nors ir trumpa lietuvių poezijos laida — vienas kitas charakteringesnis straipsnis. Rinkinį sudarys keli šimtai puslapių. Minimoj knygoj ypatingai yra svarbu patalpinti kuo daugiausia Amerikos lietuvių poetų, nes šie, mums tėvynę gyvantiems, labai mažai tėra žinomi ir beveik niekas apie juos patėliau nėra minėjęs. Tarp jų man net dabar stovi mintyje garbingo paminėjimo vertas poetas Jonas Kmitas — gerb. kun. K. Urbanavičius, Žilvitis — gerb. p. K. Jonaitis, p. Stella Maris, p. J. J. Plytaitis ir daug, daug kitų.

Toks rinkinys, kaip sakiau, būtų begalo lemiančios prasmės. Tokia knyga — albumas duotų geriausios progos sutelkti išblaškytas Lietuvos ir Amerikos poetines kūrybos jėgas, sukelti atkingumą, vienai kitai pažinti — be abejojimo, gauti stipresnio akstino. Tautai bręstų dailiojo lietuviško žodžio — lietuviškos dainos skelbėjų ir pati kūrybos šventyklą liktų brangesnė, kilnesnė — apsaugota nuo daugybės jos priešų. Be to ir pačiai visuomenei duotume sveikos, jos taip labai mėgiamos suprantamos dainos.

Pradžią būtų. Pradėtą darbą netolimoj ateity galėtų imtis tęsti ir kitiškesnėmis priemonėmis. O paskui imtume klįbinti ir prozos reikalą.

6. PRADEDANT DARBĄ.

Užsimojimas platus ir svarbus. Jam įvykdyti sunaudotinos dvejos jėgos: darbas ir materiališki dalykai. Čia tenka susitikti su didžiausia to tikslo kliūtimi — lėšomis. Kitaip nieko nenumatydamos ėmiausi tik to veikalo patį priruošimą; kitais — piniginiiais dalykais, giliu išitikinimu laimėti, kreipuosi į Jus, Tėvynainius, taip ligioli gausiai gydyjus sunkią lietuvių ekonomijos žaidą — neturtą, skurdą. Darbas reikalauja gana stambios pinigų sumos: klišių pagaminimas, spausdinimo išlaidos ir k. Be to antologija numatoma sudaryti apie 200—300, o gal ir daugiau puslapių, ir bus spausdinama nemažiau 5000 egzempliorių. Knyga bus stengiamasi padaryti kaip tik prieinamausia kainos atžvilgiu, kad jos daugiau visuomenėn patektų.

Dalyko įvykinimo patogiau neišgalvodamas, antologiją manau leisti prenumeratos keliu, t. y. knyga galima iš anksto užsisakyti, o išspausdinus ji tuoj bus išsiunčiama užsisakusiam. Atskira knyga, ją užsisakant prieš išiesiant iš spaudos, kainuojama nebrangiau 1 dolerio. Jei vėliau pasirodytu, kad ji apyvartan galima leisti pigiau, gerb. prenumeratoriams atlikusio įmokėsio vietoj bus duodama priedo kitos rūšies atatinkamais spausdiniais.

Visus, jaučiančius šio darbo svarbą, maloniai kviečiu talkon. Savo posėdžiuose, susirinkimuose, pramogose, iškilmes ir kitokiuose suėjimuose perskaitykite šį rašinį ar bent svarbiausias jo vietas. Apie tai itikinamai paaiškinkite susirinkusiems bei artimiesiems ir giliausiai paraginkite pinigine parama padėti šiam reikalui. Pageidaujama kuo daugiausia prenumeratorių ir aukų. Kiekvienas tegul aukoja nors dalelę; kas išgali ir daugiau. Organizacijų, draugijų, sąjungų skyriai — kuopos iš savo išdo teskiria nors nedidelės aukas arba tužsako keltą knygos egzempliorių savo bibliotėkoms — skaitykloms. Aukų bei prenumeratų rinkimo darban ypatingai maloniai kviečiu mūsų gerb. dvasiškius, taip pat skyrių, kuopų ir ratielių vadus, pirmiņnikus(-kes), gerb. redaktorius, spaudos ratielėjus, moksleiviją, literatūros darbininkus ir tt. Prenumeratorių pavardės bus išspausdintos antologijoje ir žymesnių aukotojų — tos pat knygos garbingoje vietoje.

Nesurinkus reikiamos antologijai leisti pinigų sumos, ji bus spausdinama atatinkamai mažesnė.

(Taša 5 pusl. 1 kolumnoje).

JUOKAI.

Sunku pasakyti.

Pasakyk, Pranuk: tavo motina pirkto du kilogramu obuoliu. Obuoliu kilogramas kainuoja 50 centu. Kiek ji uzmokejo uz visus obuolius.

Sunku pasakyti, ponas mokytojau. Ji labai derasi.

Vokiecio mandrumas.

Lietuvius aludėje suvalges silke, kreipiasi į pardavēja: — Mergaite, duok alaus, silke plaukiot nori.

Prie gretimo staliuko sėdi vokiecys ir valgo lašinius. Jam patiko lietuviu mandrumas ir jis sumanė panašiai. Bet kadangi valgė kiaulieną: — Mergaite, duok alaus, kiaulė gert nori.

Sąžiningas radėjas.

Piliėtis, užėjęs į policijos nuovadą: — Aš pamečiau pintinę su įvairiais daiktais. Ten buvo du buteliai degtinės, užkandžių ir kita. Ar atsitiktinai kas radęs neatnešė?

— Daiktų nieks neatnešė. Tik neseniai atvedė radėją. Antai krankia girtas daboklėje.

PAIEŠKOJIMAS.

Mamertas Kaulkis ieško Stanislavo Ramanausko. 1915 metais mačiausi Pittsburghe, Pa. ir nuo to laiko nežinau, kur jis gyvena. Taigi jis pats arba pažystami malonėkite atsiskaityti nurodytu adresu: Mamertas Kaulkis, 251 Hoyt Street, Kearny, N. J.

Nėra daugiau galvos skaudėjimo — gerai miega naktimis.

Ponas G. H. Rowitz, Spencerport, N. Y., yra vienas iš daugelio tūkstančių kuris geria Nuga-Tone, kurios jam daug gero padarė. Jis rašo: "Aš vartoju Nuga-Tone iki šio laiko ir mano galvos skaudėjimas pranyko, naktimis miegu labai gerai ir mano sveikata pasitaisė visais atžvilgiais."

Nuga-Tone daug pagelbėjo kenčiančiai žmonijai. Jos suteikė stiprumą ir sveikatą silpnėms ir sergantiems žmonėms, prasalino nevaisingumą ir chronišką užkietėjimą, pataisė apetitą, sustiprino silpnus nervus ir raumenis, suteikė naujos jėgos nusilpusiems organams, padaugino svarumą menkiems ir suteikė malonų ir pasilintį miegą. Nuga-Tone suteikė sveikatą, stiprumą ir laimės daugiau negu milijonams žmonių, jos suteikė ir jums. Jūs galite nusipirkti ją kur yra parduodamos gyduolės. Jei jūsų vertelga neturėtų jų pas save stakė, reikalaukit, kad jis užsakytų jums iš oselio vaistinės. Adv.

Telefonas 7806-2. Daktaras JOHN S. STANESLOW VALANDOS: 8-9 ryto 2-3 po pietų ir 6-8 vakare. Nedėlioms pagal sutartį 799 BANK STREET, (Virš bankos) WATERBURY, CONN.

Tel. Empire 7365 DR. F. MATULAITIS 322 Holbrook Ave., DETROIT, MICH. Adyros: 12-2 P. M. 6-8 P. M.

KĄ TIK IŠEJO IŠ SPAUDOS! Artisto Stasio Pilkos įdomi knyga.

"JAUNA KŪRYBA"

Daug paveikslų, rimtų ir juokingų pasiskaitymų, dainelių, deklamacijų.

Kaina tik 25c.

"GARSAS"

222 So. 9th St., Brooklyn, N. Y.

IS IR I LIETUVĄ Via Bremen Didžiausiu ir greičiausiu Vokiečių laivu COLUMBUS Arba kitu šios Linijos laivu TIK 8 DIENAS per VANDENĮ. Puikus 3-čiasis Cabin — tikrai miegamieji kambariai. pas lokali agentą arba 32 Broadway, New York. NORTH GERMAN LLOYD

KORESPONDENCIJOS IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE.

DETROIT, MICH.

Dr. jų Valdybų susirinkimas. Rugs. 31 d. Lietuvių Svetainė buvo suaukta visų Detroito lietuvių organizacijų valdybų susirinkimas išnešti protesto rezoliuciją prieš lenkus užgrobusius Lietuvos sostinę Vilnių. Dalyvavo visų draugijų atstovai be skirtumo nuomonių. Išrinkta susirinkimo vedėju M. Šimonis; sekretorium J. Olšauskas.

Apibudinus Vilniaus klausimą ir jo priklausymą, vienbalsiai sutikta pasiūsti Tautų Sąjungai rezoliuciją. Svečias, neseniai iš Vilniaus atvažiavęs, P. Katzenelenbogenas, rašytojas (žydas), gražiai pakalbėjo apie Vilniaus lietuvių ir žydų išvien veikimą del Vilniaus atgavimo; pažymėjo, kad Vilnius vis vien bus lietuvių sostinė.

Renkama komisija pagaminiui Tautų Sąjungai (Geneva) rezoliucijos. Vienbalsiai išrinkta: kun. I. F. Boreišis, dr. J. Jonikaitis, art. J. Olšauskas, adv. J. P. Uvick, ir P. Molis. Komisijai pavesta suredagavus rezoliuciją, telegrama pasiūsti Tautų Sąjungai. Telegramai apmokėti padaryta rinkliava, surinkta \$13.50. Dr. Jonikaitis viešai prašo kunigo I. F. Boreišio pakalbėti apie politiką. Susirinkimas aploidsmentais pritaria. Kun. Boreišis išrėžė jausmingą patriotinę prakalbą apie Vilnių. Daugiau nieko nesiradus, susirinkimas uždarytas. Visų ūpas buvo geras, išsiskirstė pasitenkinę.

Rezoliucija pasiūsta sekanti: "September 1, 1928. Secretary of League of Nations, Geneva, Switzerland.

All Lithuanian organizations of Detroit with membership of over twenty thousand through their representatives pray that League of Nations consider rights of Lithuanian Republic to Vilna their historic capitol. That your honorable body appreciate Polands clamor for peace after accepting Vilna District taken by illegal force of arms is farcical.

Pasirašo Detroito lietuvių vardai: Dr. J. Jonikaitis, President, Paul Molis, Secretary." Koresp.

SCRANTON, PA.

Mokslievių Mišios. Šv. Juozapo bažnyčioj buvo nepaprasta iškilmė. Tai parapijos mokyklos vaikučių šv. Mišios. Tai įvyko rugsėjo 5 d. 540 mažutėlių užpildė vidurinės bažnyčios lonkas, karštai maldaudami Visagalinio pagalbos, kad kietą mokslą nugalėtų, užaugtų visuomenėi naudingais nariais, neštų garbę Dievui ir Tėvynei. Jūjų tėveliai ir motinėlės, užėmė šalimas lonkas, už mažutėlius meldėsi.

Po šv. Mišių palaiminimas šv. Sakramentu ir mokiniai užėmė vietas mokykloj. Mokinia gerb. Seselės Kazimierietės nuo 1915 m. Daug triūso, daug pasišventimo, daug energijos jos aukoja, tai tikros bitutės, ką jau 13 metų medų — mokslą krovė vaikų širdysna. Mokytojų yra 11. Sutuoktuvės.

Kitos nepaprastos iškilmės buvo rugsėjo 12 d., tai šliūbas su Mišiomis — kas pas mus ne dažnai pasitaiko. Juozapas Grubliauskas ir Ona Varpukiūtė liko surišti neatmezgamu mazgu moterystės stono. Abu čia gimę ir augę. Per mišias dviem balsais giedojo tikrai artistškai (mišias) — gerb. Ant. Stankevičius, vargon., turis išlavintą gražų balsą, ir gerb. Philomena Galinienė, soprano, aukštai prasilavinus muzikoj ir da lavinasi. Nedyvai, kad bažnyčioj meldžionys buvo sužavėti.

Misijos.

Spalių 1 d. rengiamės prie šv. Misijų. Išmokslinti, prisirengę, plačiai žinomi Tėvai Marijonai duos misijas. Auksaburnis Dr. J. Vaitkevičius vadovaus. Tėsis dvi savaiti. Pirmą savaitę — moterims. antrą — vyrams. Mokyklos vaikai taipgi nebus pamiršti. Nuoširdžiai kviečiami visi i Misijas.

Vietinis.

WORCESTER, MASS.

Labdarybės Dr. ja. Pasidarbavus gerb. kun. J. Jakaičiui, Worcesteryje, keletą metų atgal tapo įsteigta Labdarybės Dr. ja. Šioji dr. ja, per savo gyvavimo laiką, padarė labai daug gero vietos lietuviams pavargėliams. Ji sušelpė daug pavargusių šeimynų maistu, rūbais ir pinigais. Prie jos priklauso visi kilnesnės dvasios žmonės: šalinasi tik tie, kurie arba yra pamirkę gėrime arba visai jau užkietėję sykštuoliai. Tokių, vienok, ačiū Dievui, mažai!

Tag Day.

Paskutiniu laiku šioji dr. ja tapo inkorporuota. Naudodamiesi tuom, valdyba ir veiklesnieji jos nariai, norėdami praplėsti savo veikimo dirvą, išgavo miesto leidimą daryti viešą rinkliavą Tag Day. Tai įvyks rugsėjo 22 dieną. Šioje dienoje vietos lietuviams reikėtų pasidaruoti labdarybei dvejopu būdu: 1. kiekvienas lietuvis — vyras ir moterė, vaikas ir mergelė — galis rinkti, turėtų tapti aukų rinkėju; 2. patiems — gi lietuviams; tą dieną, reikėtų duoniniai aukoti labdarybės reikams. Ir tai todėl, kad artimo meilė parodoma ne žodžiais, bet darbu.

Kur registruotis.

Norintieji aukas rinkti privalo užsiregistruoti. Tą galima padaryti paduodant savo vardą dr. jos valdybai arba, rinkimo išvakarėse, atėjus i šv. Kazimiero bažnytinę salę. Čia kiekvienas rinkikas bus aprūpintas dežute, tam tikru aukas rinkti įgaliajimo ženklu ir sužinos sau pasikirtą rinkimui vietą. Tikimės, Worcesterio lietuvių tinkamai sunaudos šią progą. Tat, visi i darbą!

Aa.

PITTSBURGH, PA.

Atmainos šv. Pranciškaus Seserų Vienuolyne. Rugsėjo 1 d., 1928 m. šv. Pranciškaus Vienuolyne įvyko istoriškas atsitikimas, kas yra svarbu žinoti visiems lietuviams, kam tik rūpi lietuviystė, mokykla, ir tikėjimas. Iki to laiko da buvo šv. Pranciškaus Lietuvių Vienuolynas po priežiūra Seserų šv. Pranciškaus iš Millvale, tai yra vokiečių seserų, nes iš ten buvo viena, kaip motina, ir kuri auklėjo jo dvasią šv. Pranciškaus i lietuvių sesučių širdis. Atėjo laikas, kad tos geros širdies vokiecės, kurios labai rūpinos apie lietuvių sesučių padėtį, daugiau negu pačios savo gerove, pasakė: Jau esate pribrendusios vadovauties pačios savo reikaluose, kaip medžiagiškuose, taip ir dvasiškuose.

Jo Malonybė Pittsburgho vykskus Hugh Boyle, DD. atsilankė rugsėjo 1 d., š. m., davė gražius savo tėviškus patarimus Sesutėms ir paskyrė lietuviatę sesutę už Motiną — seserį M. Baptistą. Sesuo M. Paula, pagalbininkė, o noviciato Motina — sesuo M. Gertruda. Dievo malonei padedant, lietuviatės sesutės darbuosis Dievo garbei, žmonių naudai ir savo dūšių išganymui.

Šeši metai atgal, kol lietuviatės sesutės atsiskyrė nuo lenkų, turėjo daug nemalonių valandėlių praleisti ir daug sunkių kryželių panešti. O dabar nuo vokiečių atsiskyrimas buvo visai kitoks: didž. gerb. Motina M. Chrysostoma — vokiecė su didžiu malonumu laimino lietuviatę sesutę ir pasakė: "Aš melsiuos už jus, kol gyva būsiu, kad tik Dievo malonė būtų su jumis, ir kad tas Vienuolynas augtų visokiuose būduose, o ypač dvasioje ir dorybėje." Tegul geras Dievas gausiai atmoka šv. Pranciškaus sesutėms vokiecėms už tiek daug gero padarymą mūsų lietuviatėms sesutėms, už tą motinišką rūpestį; už tiek darbo, o ypač dvasišką, nes gražiai auklėjo, o dar gražiau paliko lietuviatę sesutes.

O lietuviatėms sesutėms tegul Viešpatis Dievas padeda eiti tuo taku dorybės ir sekti šv. Pranciškų kiekvienam žingsny. K.

DETROIT, MICH.

Atitaisymas. Tilpusioj korespondencijoj "Garso" Nr. 37 apie šv. Jurgio par. piknyką rugpjūčio 26 d. įvyko klaida aukotojų sąrašė. S. Ambrazo pasakytą aukoją \$15., turėjo būt \$25.00; K. Jesiolionio pasakytą \$7.00, turėjo būt \$18.; A. Krušenio pasakytą \$2.00, turėjo būt \$12.00, ir P. Tamelis \$4.00.

Korespond.

DAYTON, OHIO.

Zinėlės. Dažnai matosi laikraščiuose iš įvairių kolonijų apie įvairius veikimus, bet iš Daytono visai mažai, rodos, čia jau niekas nemoka lietuviškai skaityti. Gal kas ir mano, kad Daytonė nėra susipratusių lietuvių. Tačiau "Garso" Nr. 36 yra įrodymas, kad turime veikėjų bei korespondentų, kaip Daytonietis, J. T. Barškalas, J. U. ir tt.

Šv. Kryžiaus parapija. Stovi tarpe gatvių Leo ir St. Rita St., North Dayton, už pusės bloko nuo S. Peterson Park. Vieta labai graži, bet iki šių metų buvo apleista. Bet dabartiniam momente apvalė ją ir stovi ji vienoj iš gražiausių vietų Daytonė.

Kaip pasakoją A. Šlapikas, lotų nupirkimu minėtai parapijai daugiausia pasidarbavo A. A. Dumbrasukas, pirmutiniu padėjėju buvo šv. Petro Draugija, kuri i šiandieną turi paskolnise be procento 1000 dol.

Dumbrasuko vėlesniu padėjėju buvo A. Keidošius paklojęs 5 dol., antras S. Ražauskas 1 dol. sidabrinį, toliaus Šlapikas, p. Dumbrasukas, Gečiauskas, Butkus, Zupkus, Ambrozaičiai, Vareika ir kiti. Pirmutinį kleboną gavo kun. Gričių iš Boston, Mass. Iš eilės turime dabar penktą kleboną kun. J. Bien, kuris nemoka lietuviškai, bet palaiminimą po mišių skaito lietuviškai ir bando mokyti ir gerai pažint lietuvių kalbą.

Vienybė.

Dažnai viršminėti korespondentai primeta, kad mes nesilaikome vienybės. Kaip ir kokiū būdu mes jos turėtume laikytis, jie nepasako.

Kada čia klebonavo kun. M. Cybelis, jis pramokino jaunimą ir suaugusius rašybos, bet kaip paduoda rinkėjai St. Žinių, kad jaunimo Daytonė yra 135, tai ar daug iš jų dabar moka ir skaito lietuviškai? Visai mažą dalelę. Kas tame kaltas? Žinoma, mes patys, tėvai motinos, kurie pamynėme po kojų savo šventą pareigą — lietuviystė.

Bazaras.

Rugsėjo 20, 21 ir 23 d. š. m. įvyksta šv. Kryžiaus par. bazaras. Laikė bazaro gros L. Benas, kuris tapo perorganzuotas J. Ambrozaičio.

Misijos.

Po bazaro, kaip teko girdėti rugsėjo 9 d. š. m. iš vietinio klebono lūpų, bus misijos. Graičiausia misijas laikys kun. Dr. J. Navickas, Marijonas, nes jis davė čia misijas 1923 m. Jo pamokslai visiems patiko.

V. Baisogalietis.

PITSTON, PA.

Paieškau Pittstono Lietuvių Mokyklos. Pereitą metų šiuo laiku buvo didelis sujudimas įsteigimui čia lietuvių mokyklos. Vasaros laiku tautininkai ir katalikai susidėję įsteigė bendrą vakarinę lietuvių kalbos mokyklą. Pasidėkojant Galinskui, Venskiui, Marozui ir kitiems, buvo gauta iš miesto mokyklos kambariai dykai. Mokykla buvo sutvarkyta gana gerai.

Mokyklą įsteigė LRKSA ir SLA kuopos ir Piliėčių Klūbas. Minėtų draugijų komisija tvarkė mokyklą: samdė mokytojus, pamokų vakarais darė tvarką. Kadangi lankėsi netoli dviejų šimtų vaikučių ir suaugusių, jų tarpe buvo ir padykusių, tad komisija turėjo daug darbo jų tvarkyme.

Kaip girdisi, tai dauguma vaikų pramoko pusėtinai gerai lietuviškai rašyt. Dabar dauguma tėvų klausinėja vieni kitų, kodėl šiemet niekas daugiau jų vaikų nemokina. Sako, kad vaikai mėgę mokintis. Aš irgi norėčiau mokintis, bet nežinau kur kreiptis. Taigi paieškau Pittstono Lietuvių Mokyklos, gal kas žino kur ji randasi, ar kur rasis. Taipgi paieškau tų žmonių, kurie pereitą metų taip entuzijastiškai dirbo mokyklos steigime, o šiemet nieko nesigirdi.

Mokinė iš Pittstono.

ROCHESTER, N. Y.

Protesto susirinkimas. Čia rugsėjo 3 d. 8 val. vakare pobažnytinėje svetainėje buvo prakalbos išnešimui protesto rezoliucijos Tautų Sąjungai besprendžiančiai lietuvių lenkų ginčą Ženevoje.

Žmonių susirinko nedaug. Atidarius prakalbas, paaiškinus tikslą, buvo pakviestas kalbėti laikinas vietos gerb. kleb. kun. A. Norvydas. Kalbėtojas aiškino reikalingumą kelti protesto balsą ir Amerikoje gyvenantiems lietuviams prieš lenkus ir jų šalininkus neteisėtai norinčius Vilnių su apylinke Lenkijai priskirti.

Kadangi kalba buvo nuosekli, gyvai deganti Tėvynės meile, tai ir klausytojų širdyse lengvai sukėlė meilę link gimtojo krašto; sužadino norą netik protestą pasiūsti už Lietuvos žemių atsiėmimą, bet vienbalsiai nutarta įsteigt Vilniaus Vadavimo skyrių sumokant nariui tam tikrą mokestį, remt lietuvių velkančius lenkų sunkų jungą. Vilniaus vadavimo skyr. įsteigt užmanė Juozas Saunoras. Jis pirmasis ir paaukavo i išdą \$5.00.

Gerb. kleb. perskaitė pagamintą siuntimui rezoliuciją, kuri buvo vienbalsiai priimta. Pasirašyti po rezoliucija išrinkti V. Uzdila, P. Šukis, A. Žiemys. Šios prakalbos, kad ir neskaitytos žmonėmis, bet didžiai naudingos tuom, kad ir Rochesterio lietuvių taip sunkioje kovoje už valstybės ir tautos ateitį, Lietuvos valdžiai duoda moralės paramos ir atnaujinio vietos patrijotingiems lietuviams meilės jausmus link senos Tėvynės. Ant. Žiemys.

PAIEŠKOMA.

RAZMINAS Adolfas, apie 40 m. kilęs iš Kražių val., Raseinių aps., Amerikon atvykęs prieš pat pasaulinį karą — kur jis yra — giminės neturi žinių. STASIULIS Juozas, apie 30 m. 1923 m. gyveno Pennsylvania valsty-

NĖRA KITO TIESESNIO KELIO Į LIETUVĄ ARBA IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ KAIP PER KLAIPĖDĄ

: ANT :

BALTIC AMERIKOS LINIJOS

Važiavimas su vienu iš B. A. L. Laivų per Klaipėdą prie dabartinių aplinkybių yra malonus ir visai keleivių nevargina.

KODEL LIETUVIAI VAŽIUOJA ANT ŠIOS LINIJOS?

- 1) Nepertraukiama kelionė iš porto į portą
2) Nereikia trauktytis geležinkeliais po svetas šalis
3) Lietuviškai galima susikalbėti su laivo aptarnautojais
4) Geras valgis ir mandagus patarnavimas
5) Kasdieną judami paveiksiai ir koncertai
6) Išpildomi laivo orkestras, įvairūs žaislai, šokiai t. t.

Table with 2 columns: KAINOS IŠ KAUNO: Trečia Klesas \$125. Valdžios Tax Ekstra. KAINOS I KLAIPĖDĄ: Trečia Kl. \$107, abi pusi \$181, Turistine 3 kl. (arba buvusia II kl.) \$122.00, abi pusi \$203.50.

IŠPLAUKIMAI LAIVŲ IŠ NEW YORKO:

- S. S. ESTONIA — Spalio (Oct.) 6.
S. S. POLONIA — Spalių (Oct.) 24.

Su įvairioms žinioms Kreipkitės į Vietos Agentą ar į Bendrovę

BALTIC AMERICA LINE

8 BRIDGE STREET, NEW YORK, N. Y. Union Trust Bldg., Pittsburgh, Pa. 315 So. Dearborn Street, Chicago, Illinois

bėje — jau penki metai kaip giminės Lietuvoje jokių žinių iš jo negauna.

KEREVICIUS Jonas, yra gyvenęs Waterbury, Conn., bet dabar nei dukte nei kiti Lietuvoje esantieji giminės apie jį nieko nežino.

BARANAUSKAS Jonas apie 30 m. 1921 m. gyvenęs Brooklyn, N. Y., būk tarnavęs J. A. V. kariuomenėje ar laivyne — jo dabartinė gyvenimo vieta giminėms nežinoma.

PERMINAS Antanas iš Rubikų kaimo, Sėdos vals., Mažeikių aps., Amerikon atvykęs prieš karą.

PERMINIENĖ Marijona, prieš karą išvykus Anglijon, o vėliau iš Anglijos atvykus Amerikon.

BROZAIČIAI Kazimieras, Jonas ir Motiejus, iš Zigmantų kaimo, Jankų val., Šakių aps., Amerikon atvykę prieš karą ir gyvenę kur tai apie Bostoną.

VARASKEVIČIAI Motiejus ir Ignas, sūnus su tėvu, gyvena ar gyvenę apie New Yorką.

GUDAITIS Juozas, gyvenęs Elizabeth, N. J. — tėvas susirūpinęs, nes jau virš metų kaip nieko iš jo negirdėjęs.

BAZILIAUSKAS Juozas, Amerikon atvykęs prieš karą, apie jį žinių motina neturi nuo karo pradžios.

GECEVICIUS Tomas, tarnavęs J. A. V. kariuomenėje, po karo jokių žinių giminės nėra gavę — susirūpinę.

ŽILIONIS Petras, apie 56 m. iš Rusonių kaimo, Seirijų vals., Seinų apskr., Amerikon atvykęs 1898 m., 1920 m. gyvenęs New Yorke ar kur tai apie New Yorką.

SKAVINSKAS K., ilgą laiką gyvenęs, o gal ir tebegyvena, Binghamton, N. Y. — giminės jokių žinių neturi — yra labai susirūpinę.

VITKEVICIAI Juozas, Martinas ir Kazys, jau apie 20 metų Amerikoje — giminės jokių žinių apie juos neturi.

KONDRATAS Aleksandras, gyvenęs Lietuvoje jokių žinių iš jo negauna, o gal ir tebegyvena Buffalo, N. Y. — giminės jo adreso neturi ir nieko iš jo negirdi.

VITKAUSKAI Petras, Juozas ir Anelė (Rokoniėnė), gyvenę, o gal gyvenę kur nors Pennsylvaniajos ar New Yorko valstybėse.

JOKINAVICIUS Juozas, žinių Lietuvoje nebeauga nuo pradžios pasaulinio karo.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji prašoma atsiliepti šiuo adresu: Lithuanian Konsulate General, 15 Park Row, New York, N. Y.

LIET. VYČIŲ N. Y. IR N. J. KUOPŲ PARENGIMAI

Šeštadieny, rugsėjo 22 d. Hantmano svetainėje, 756 Harrison Ave., Harrison, N. J. įvyks L. Vyčių 90 kp. piknykas ir šokiai.

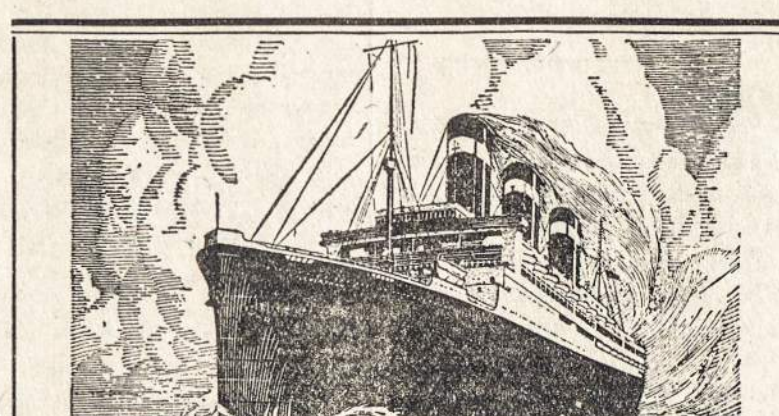
Šeštadieny, spalio 6 d., šv. Jurgio dr. jos salėj 180-2 New York Ave., Newark, N. J. įvyks Liet. Vyčių 29 kp. "Shadow ir Baloon" šokiai.

Sekmadieny, spalio 7 d., įvyks Liet. Vyčių N. Y. ir N. J. apskrities suvažiavimas, L. Vyčių 110 kuopos klubo salėj, 163 Perry Ave, Maspeth, N. Y.

Vakare vietinė kuopa rengia "Bunco Party" pagerbimui visų atstovų.

Šeštadieny, spalio 20 d. Hebbrew Free School Hall, 176 Broadway, Paterson, N. J. įvyks L. Vyčių 61 kp. metinis balius.

Šeštadieny, lapkričio 3 d., No. 1 School Auditorium, Wood Ave. ir Gibbons St., Linden, N. J. įvyks Liet. Vyčių 113 kp. metinis balius.

Planuokite DABAR Rūdenį Praleisti LIETUVOJE. Keliuokite Suvienytų Valstijų Valdžios valdomais laivais. SPALIO MENESIO IŠPLAUKIMAI: S.S. Pres. Harding...Spalio 3-31 / S.S. Pres. Roosevelt...Spalio 10 / S.S. Leviathan...Spalio 6-24 / S.S. Geo. Washington...Spalio 17 / S.S. Republic...Spalio 20. Visi laivai be S.S. Leviathan plaukia tiesiai į Bremen. S.S. Leviathan plaukia per Cherbourg. Pirkite laivakortes ir abu galus! Sugrįžimo leidimus nepiliečiai turi išsiruipinti bent mėnesį pirm išplaukimo. Del smulkesnių informacijų klauskite savo vietos agentą arba rašykite pas United States Lines 45 Broadway (Phone, Whitehall 2800) New York City

JAUTRIOSIOMS SIRDIMS.

(Tęsinys iš pusl. 5-to).

Visų Amerikoj esančių poetiškojo žodžio kūrėjų — poetų, poečių, maloniai prašau prisijusti šiuos dalykus: vaizdus (maždaug atvirutės dydžio) su savo parašu priešingoje pusėje, eilėraščius (geresniusius, surašytus atskirai, aiškiai ir vienoje lapo pusėje), biografijas bei autobiografijas — savo paties gyvenimo aprašymus (tarp ko kito pažymint kas autoriaus atskirai išleista ir kokiuose laikraščiuose, žurnaluose bendradarbiauta ar bendradarbiaujama). Taip pat ir kūrinių autoriaus parašą (kaip jie patys paprastai kad pasirašo) atskirame, storesniame ir neliniuotame lapelyje; jie bus sunaudojami (spausdinami) prie kiekvieno parašui atitinkamo autoriaus atvaizdo. Autorių gyvenimo aprašymai pageidaujami kuo individuališkiau — toje vietoje plunksna duoti kuo daugiausiai laisvės, kad kiekvieno kūrėjo gyvenimas būtų atpasakotas su pilnu išlaisvėj; skaitytoms, beskaitant jų kūrinius, tas ypatingai svarbu.

Deja, kurių aplinkybių čia negaliu visų užjūrio lietuvių poetų išskirti. Todel labai prašau jų pačių nesidrovėti apie save pasisakyti, prisijunčiant aukščiau pažymėtus dalykus. Taip pat prašomi vieni kitus paraginti. Jei kas iš Amerikos lietuvių kūrėjų būrio būtų jau apleidęs šį pasaulį, tegul malonėja jų artimieji surinkti apie juos žinias ir kitas reikmenis ir taip pat prisijusti. Da reikia pažymėti, kad autoriai taip pat kartu pridėti ir savo slapivardžius (pseudonimus), jei jų turi. Jei kas nenori save kitiems su pavarde — vardu pasirodyti, galima naudoti ir vieną slapivardį. Bet geriausia abu dalykai.

Ypatingai antologijon svarbu surinkti pačių jauniausių, tarp kurių, kaip žinoma, yra tikrai neabejotinai vertės gabumų. Iš šių daug angliškai rašo. Būtu gera, kad jie svertima kalba irgi prisijusti savo kūrinių — antologijai iš dalies tas darytu artimesnę kitataučiams, bet šalia to labai pageidaujama ir atitinkami prisijusių kūrinių sulietuvinimai (vertimai), nors jie ir neišlaikytų visų sklandžios formos. bei minties aiškumo reikalavimų. Viskas bus mielai talpinama šalia tokių pat Lietuvos poetiškojo žodžio kūrėjų.

Taip pat labai prašau pranešti kas kitių pageidaujama sąryšy su antologijos ruošimu. Be to norėčiau gauti keletą neperilgų straipsnių, charakterizuojančių Amerikos lietuvių poeziją istorijos žvilgsniu (lietuvių ir anglų kalbų, ypatingai anglų k.) arba man apie tai suteikti palaidų žinių. Visus pažymėtus dalykus (aukas, raštus, prenumeratas, atvaizdus ir k.) maloniai prašau pradėti siųsti artimiausiu laiku ir neveliau kaip iki š. m. lapkričio mėn. 15 d. šiuo adresu: METROPOLIJOS KUNIGŲ SEMINARIJA, KAUNE, Stasiui Būdayui, Lithuania.

Antologija išeis apie Naujus Metus ar kiek vėliau.

BAIGIANT.

Sesės, Broliai! Prsidėjus antrajam nepriklausomojo gyvenimo dešimtmečiui, mus, einant Tautai naudingų siekių vieškeliu, turime užsibrėžti naujus literatūrinio darbo akiračius. Katalikiškosios — tautiškosios poezijos ūgdymas vienas tų svarbiausių reikalų. Turime kuo plačiau tarpti, savo vagas ištiesti. 1928 m. rugpjūčio mėn. 30 d.

LINDEN, N. J.

Trumpos žinėlės.

Vasara jau baigiasi, tai pikiškai ir visoki išvažiavimai mažėja. Laukiama vėsnio oro ir ilgesnių vakarų, kuriuose jau bus galima ruošties prie žiemos veikimo.

Be čia tenka pastebėti tai, kadangi ši lietuvių kolonija buvo ir yra pilna gyvumo visokiuose tautos darbiuose, tai kažin kas atsitiko su Lindeno rašėjais, kad lietuvių spaudoje maža žinių?

Veikimas čia yra kaip ir pirmiausia, da gyvensnis, nes tikimasi, kad ši mažutė lietuvių kolonija eis į konkurenciją su didesnėmis kolonijomis. Pagyvensime — pamatysime, nes miestai auga visu smarkumu, darbai eina gerai, taip pat naujų fabričių budavojama ir mūsų tautiečių lietuvių apsigyvena Lindene kas metai daugiau ir čia jie nuosavybes perka. Čia trumpai suminėsiu vėliausius lindeniečių pasidarbavimus.

Gegužės 30 d. (Decoration Day) Amerikos Lietuvių Pašalpos ir Politikos Klūbas su L. R. K. S. A. 200 kp. dalyvavo rengiamoje mieste parodoje.

Birželio 10 d. L. R. K. Fed. apskrities rengiamoje Lietuvių Dienoje Lindene dalyvavo ir darbovis visų katalikiškų organizacijų kuopos paskiriant darbuotojus parke. Darbovisi J. J. Liudvinaitis, A. Perevičius, D. Boguža, F. Gutauskas, P. Kairėvičius, A. Liudvinaitis, M. Matulionis, A. Liudvinaitienė, M. Strazdienė, M. Ašmontienė, T. Budrevičienė.

Liepos 15 d. LRKSA 200 kp. surengė išvažiavimą į madynes busais. Augustių skyrius važiuo busą nusisamdę, o jaunimo skyrius irgi nusisamdė busą.

Liepos 29 d. A. L. P. ir P. Klūbas taipgi surengė išvažiavimą į madynes busais. Turėjo geras pasekmes.

Apie statistinių žinių rinkimą. Komisija dirba visu smarkumu ir nori atlikti tinkamai darbą.

Amerikos Lietuvių Pašalpos ir Politikos Klūbas, Enc. rengia

pirmą metinį balių š. m. spalio 27 d. prieš pat rinkimus ir tikimasi turės geras pasekmes, nes ir kitataučiai remia šio klūbo darbus. Yra ruošiamas programa knygelių formoj. Komitetas darbuojasi visu smarkumu. Į komiteta: J. J. Liudvinaitis, A. Perevičius, ir D. Bagaža.

ALRK. Moterų Sąjungos 53 kp. rengia linksmą vakarėlį spalio 14 d. Bus statomas veikalas "Teodolinda" ir po vaidinimo bus šokiai. Sąjungietės gana gražiai darbuojasi ir šiais metais jos ruošiasi prie 10 metų gyvenimo jubiliejaus. Bus gruodžio mėnesys.

Lietuvos Vyčių 113 kp. rengia balių spalio mėnesy. Ši jaunimo kuopelė kuomet surengia tokius vakarėlius, visuomet turi pasekmes ir šį kartą taipgi turės.

Čia reikia pažymėti linksmą naujieną. Kadangi katalikiškos organizacijos gyvuoja per daugelį metų Lindene ir vis turėję rūpestį, kaip ir kada sulauks lietuvių katalikai nuosavą parapiją, tai pastaraisiais laikais emė darbuotis LRKSA 200 kp., ALRK Mot. Sąjungos 53 kp., Lietuvos Vyčių 113 kp. ir visi lietuvių katalikai šios kolonijos susirūpino ir sudarytas komitetas veikia, kad šiais metais, ar pradžioje kitų metų, susilaukt parapijos. Jau komitetas klabinas duris J. E. Vyskupo Newark dioclezijos gauti pavelinimą ir jau komitetas turi apsikinkęs patogią ir gražią vietą, kur bus Lindeno lietuvių atelitis.

Žinių rinkėjas

NEWARK, N. J.

Didi puota.

Šiaip ar taip, Newark'o lietuvių visuomenės veikimas retai pasireiškia platesniu aktyvumu. Dažniausiai, kai kas nors būdavo paruošiama, ar vakarėlis, ar balius, ar koncertas, tai būdavo vien vietinio pobūdžio, ir retai siekdavo kaimyninę visuomenę. Bet štai, rugs. 23 d., šio sekmadienio vakare, 7 val., Šv. Jurgio draugija ruošia puotą — bankietą Šv. Jurgio salėje pagerbti neseniai atvažiavusį iš Lietuvos p. Jurgį Skinderį, se-

niausią lietuvių ateivį Amerikoje. Bemaž visi esame skaitę lietuviškuose ir net angliškuose laikraščiuose apie atvažiavimą p. Jurgio Skinderio pas savo giminius Brooklyne, kuriuose buvo ypač pabrėžta, kad mūsų šalis p. Skinderis yra seniausias bet kurios tautos ateivis Amerikoje. Mums lietuviams ne tiek svarbu, kad p. Skinderis yra seniausias ateivis, kiek svarbu, kad tas seniausias ateivis yra lietuvis, mūsų tautietis. Tad šia proga šv. Jurgio draugijos rengimo komisija ir kviečia visus rytinių valstybių lietuvius į šią pagerbimo puotą.

Per puotą, kurioje dalyvaus ižymiesnieji rytinių valstybių lietuvių veikėjai, bus išpildyta įvairi ir įdomi programa. Planu skambins taip pat neseniai iš Lietuvos parvažiavęs, buvęs Lietuvos Žemės ūkio Akademijos lektorius ir Kedainių Gimnazijos mokytojas, ir dabartinis Naujorko lietuvių parapijos vargonininkas, newarkietis Kazys Vaskevičius. Taigi jaukumo ir malonumo nestigs, ir kurie tik galės, prašomi dalyvauti. Bilietų kainos vienodos, po \$1.50. Bilietų galima gauti minėtoje salėje, telefonas Market 1590, arba pas žymesnius lietuvius veikėjus bei prekybininkus. Tad da kartą, visi į Newark'ą, į šią didžiąją puotą!

WATERBURY, CONN.

Dr. J. Stanislovaitis (Stanislaw) apsigyveno Waterbury.

Šiomis dienomis Waterbury lietuvių susilaukė naujo profesionalo asmeny Dr. J. Stanislaw, kurs čia atidarė savo ofisą.

Dr. J. S. Ejo mokslą Cornell Universitete, Ithaca, N. Y. ir baigė laipsniu Bachelor of Arts 1922 metais; mokinosi medicinos New Yorke per keturis metus Cornell University Medical College ir gavo laipsnį Doctor of Medicine 1926 metais. Baigęs tuojau gavo progos tarnauti štabe naujaj Strong Memorial Hospital, Rochester, N. Y. per čius metus ir gavo labai gerą progą patirti naujaujį gydymo būdų visokių ligose. Liepos 1 d. 1927 metais užėmė vietą Rochester State Hospital kaip "assistant physician" ir gavo geriausių progą patirti apie visokias nervų ir proto ligas per 14 mėnesių. Rap.

POLITISKAS KALENDORIUS.

PILIECIŲ DEMESIUI.

Prezidento rinkimai artinasi. Piliečiai, neužmirškite užsiregistruoti, nes priešingam atvejui negalėsit balsuoti.

New Yorko valstybės.

Rugsėjo 18 d., rudens balsavimai (Primary), Valandos: New Yorke nuo 3 iki 9 po pietų.

Kitose vietose: nuo 12 pietų iki 9 val. vakare.

Registracija:

New Yorko mieste: Spalių 8, 9, 10, 11 ir 12 dd. Valandos: nuo 5 iki 10:30 vakare.

Miestuose su 5,000 gyv. ir daugiau: Spalių 13 d. nuo 7 ryto iki 10:30 val. vakare.

Kaimuose ir miesteliuose su 1,000 gyventojų ir daugiau: Spalių 20 d. nuo 7 ryto iki 10 val. vakaro.

Generaliai rinkimai bus lapkričio 6 d. Prasidės nuo 6 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Balotų primary balsavimo spalva bus: Demokratų — žalia, Republikonų — vyšniava, Socialistų — geltona.

Pennsylvania valstybėje rugsėjo 6 d. pirmas rudens registravimas miestuose; rugsėjo 18 — antras; Spalių 6 d. trečias rudens registravimas miestuose; Spalių 27 d. paskutinė diena registravimuisi miestuose. Lapkričio 1 d. paskutinė registravimuisi diena labai sergantiems ir nesiregistruotiems pirmiausia.

Connecticut valstybėje paskutinė registravimosi diena antradienis spalio 9 d.

Delaware valstybėje paskutinė registravimosi diena šeštadienis spalio 13 d.

Illinois valstybėje — antradienis spalio 16 d.

Maryland valstybėje — paskutinė spalio mėn. diena.

Massachusetts valst. — trečiadienis, spalio 17 d.

Michigan valstybėje — šeštadienis, spalio 13 d.

Missouri valstybėje — spalio 27 d.

New Jersey valstybėje antradienis, Spalių 19 d.

Ohio valstybėje — šeštadienis, spalio 13 d.

Wisconsin valstybėje — spalio 23 d.

Viršuj paminėtos dienos yra paskutinės dienos registravimosi, kurie norės balsuoti prezidento rinkimuose, turi būtina užsiregistruoti ankščiau. Raport.

LUZERNE COUNTY LIETUVIŲ VEKIMAS J. V. PREZIDENTO RINKIME.

Lietuviai piliečiai Luzerne apskrities laikė susiorganizavimo susirinkimą, kuriame dalyvavo ižymiausi politikoje veikėjai šiame apskrity, dalyviai suvažiavo veik iš visų lietuvių kolonijų.

Susirinkimas buvo rugsėjo 14 d. 8 val. vakare adv. J. S. Lopatto ofise, Miners Bank Building, Wilkes Barre, Pa., kuriame buvo išrinkta valdyba iš sekamų:

Pirmininku adv. Jonas S. Lopatto, raštiniu A. Kižis, izdininku M. Stanaitis.

Tikslas šio susirinkimo, tai sužinojimas, kokia lietuvių dvasia kas link ateinančių J. V. Prezidento rinkimų, gi išklaupus paaiškėjo, kad Alfred E. Smith yra artimesnis mūsų lietuviams bei visiems darbininkams. Šis susirinkimas pritaria Smith-Robinson kandidatūrai, tai nutarta steigti organizaciją šiam apskrity, kurioji bus žinoma kaip Lithuanian SMITH-ROBINSON LEAGUE for Luzerne County.

Šis susirinkimas nutarė remti kuo stipriausiai Smith-Robinson, ir dirbti jį išrinkime, ir taipgi pasinaudot anglų laikraščiuose su parodymu, kad lietuvių šiam apskrity yra didžiulį skaitlingi, nors iki šiol mūsų lietuvių balsai perėjo be pripažinimo. Apskaičius konservatyviai, lietuvių balsuotojų šiam apskrity yra apie 10,000, taigi reikia sveiktinai turėjom labai silpną pripažinimą sulig to skaičiaus.

Ateinančiam penktadieni, rugsėjo 21 d. bus laikomas antras šio komiteto susirinkimas 8 val. vakare. Vietos negalime praneš nes darome sutartis, kad būtų galima laikyti susirinkimai Smith-Robinson Headquarters Wilkes Barre. Apie tai bus pranešta dieniniuose vietiniuose laikraščiuose.

I šį susirinkimą yra kviečiami visi lietuvių veikėjai piliečiai.

Smith-Robinson Rėmėjas.

CLEVELAND, OHIO.

Trumpos žinėlės.

"Aušros Vartų" didžiausia Moterų pašalpinė draugija mūsų kolonijoje, kuri turi 318 narių, rengia didelį vakarą lapkričio mėn. pabaigoj. Į programą yra pakviesta dain. M. Čižauskienė su dainomis, p-lė A. Sležaitė (vietinė pirštų šokikė) ir kiti. Beje, ir muz. J. Čižauskas pakviestas parūpinti ir pamokinti kokį veikalą. Vakaras žada būti gražus ir įdomus, nes į komisiją įeina veikiausios narės, kaip tai: pp. Lisauskienė, Sležienė, ir Venčauskienė.

Mot. Sąjungos 26 kp. daug metų troškimai turėt savo chorą išpildyti. "Taip!" — išsitarė kelios sąjungietės, — "būtų gerai turėti chorą, bet nėra tarpe mūsų tinkamos narės, kuri užimtų tą svarbią vietą, kaip choro mokytoja." Susilaukė Cleveland gerai žinomos dainininkės M. Čižauskienės, kuri jau antri metai kaip nutarimo raštinkės pareigas pildo ir visa širdimi darbuojasi 26 kp., pakviesta ir mielai noru su kitom kuopos žymesnėm narėm įsteigė chorą, kurį yra jau prisirašę 44 narės

ir jau pradėjo lavintis. Rugsėjo 10 dieną kp. susirinkimė vedėja pranešė, kad choras galės dalyvauti rengiamoj programoj Lietuvių svct., Spalių mėn. Tarpe kitų svarbių nutarimų vienbalsiai išrinkta p. Čižauskienė atstovauti 26 kp. Tarptautiniam Katalikių Moterų Seime, kuris prasidės spalio 8 d. Clevelande. Tikimasi apie 5,000 delegacijų iš visų Amerikos ir kitų kraštų.

Rugs. 11 d. 10 val. ryte Šv. Jurgio baž. įvyko iškilmingos vestuvės, kurios sujungė dvi žymiausias Clevelando lietuvių seimynas. Pranas Juknevičius susituokė su dain. Adele Kuzmauskite. Jaunavedžių tėveliai yra Clevelando seni parapijonai, kurie pasišventę darbuojasi bažnyčiai ir parapijos naudai.

Į bažnyčią, kuri buvo gražiai išpuošta gėlėmis ir palmomis, atsilankė daug žmonių. Specialė muziką bei giedojimą išpildė artistai Čižauskai. Tarpe svečių matėsi ir kitataučių. Viena ypatinga viešnia buvo, tai p-nia Benham, Tarpt. Kat. Mot. Tarybos Centro raštini. Ji labai gerėja p. Čižauskienės žavinčių giedojimu. Vestuvių pokylis įvyko Allerton Hotel Roof Garden, kur buvo sukviešti tik giminės ir artimiausi Clevelando inteligentai, tarp jų dalyvavo klebonas kun. V. Vilkutaitis, muz. J. ir M. Čižauskai, LRKSA pirm. P. Muliolis ir žmona, P. Šukys ir žmona, dain. Adele Pečkaitė ir kiti. Jaunavedžiai išvažiavo į Atlantic City praleisti "honey moon".

Žinių rinkėjas.

IVAIRENYBĖS.

PAŠTOŽENKLIŲ SERIJOS VAIZDUOJA AMERIKOS ISTORIJA.

Visi vartoja paštoženklus arba markes. Pereitais metais 16,000,000,000 paštoženklių buvo išdalinta visiems pašto direktoriams Jungt. Valstybėse.

Paštoženkliai pasirodė 1847 metais, kuomet pirmu kartu parduota New Yorko mieste. Pirmais metais 860,380 parduota publikai.

Nuo pirmos laidos, 1847 m. daug permainų padaryta kaslink piešinių, spalvos ir didumo, ir be paprastų serijų, 12 serijų išleista paminėti ypatingus atsitikimus Amerikoje. Tos paveiklinės markės yra ypatingos ir turi moksliškos vertės.

Pašto Departamentas išleido pirmą paminėjimo seriją 1893 m. ir pavadino "Columbian Series of 1893" paminėti Amerikos atradimą. Šios serijos markės turėjo įvairius paveikslus—"Kolumbas ant laivo", "Kolumbo vėliavinis laivas", "Kolumbas rėmėjas" ir "Kolumbas pranešantis apie jo atradimą" ir t. t.

Kita serija buvo Trans-Mississippi "Omaha" serija 1898 m. Išleista laike didelės Trans-Mississippi ir Tarptautinės parodos. Paveiklinės markės vaizduoja "Ūkininkystė Vakaruose", "Emigracijos sunkenybes" ir "Amerikos Indijonus".

Pan-American serija iš 1901 m. paminėjo Pan American parodą laikytą Buffalo, N. Y.. Tai buvo garsių išradimų galdynė — ežerinio laivėlio, geležinkelio, automobilis, plieninių tiltų ir garlaivių.

1904 m. Lousianos valstybės nupirkimas apvaikščiotas ir tam tikslui markės išleistos.

1907 m. Jamestown serija pasirodė. Paminėjo įsteigimą Jamestown.

Alaskan-Yukon-Pacific dviejų centų markė išleista 1909 m. ir piešinį padarė William H. Seward, kuris būdamas Valstybės Sekretorium, vedė derybas nupirkti Alaską nuo Rusijos.

Hudson-Fulton dviejų centų markė išleista 1909 m., paminėti atradimą Hudson upės ir paminėti šimtmetinį apvaikščiøjimą pirmo garlaivio. Ant markės buvo paveikslas laivo "Clermont" ir Indijonai eldijose.

Panama-Pacific serijos 1912-1913 m. Paminėjo Panamos Kanalo atidarymą. Markės pažymė-

MALDAKNYGE MALDU RINKINELIS 3-čioji patobulinta laida Parašė kun. J. Koncevičius. Įvairiais aptaisais ir labai patogi plonutė knygutė 336 puslapių. Tai gražiausi lietuvių kalboj maldaknygė. Graži dovanėlė giminėms į Lietuvą pasiunsti. Juodos odos ir baltais (moterims) minkštais aptaisais ..... \$1.45 Celiuloido aptaisais — Pirmai Šv. Komunijai 90c. Juodais minkštais aptaisais ..... 75c. Gaunamos: "GARSAS" 222 So. Ninth Street, Brooklyn, N. Y.

jo keturis atsitikimus: — "Balboa 1513 m." "Panamos Kanala", "Aukšinius Vartus", "Atradimą San Francisco įlankos".

1919 m. trijų centų pergalės markė pažymėjo sekmingą užkėmą nupiešta penkių šalių užkėmą Pasaulinio Karo. Ant marliavos — Amerikos, Prancūzijos, Anglijos, Italijos ir Belgijos.

Nuo 1920 m. įvairios markės išleistos — "Pilgrimų Trisimtinė" serija: "Huguenot-Walloon Trisimtmėtinė" serija; ir "Lexington-Concord" serija.

Nelabai senai Pašto Departamentas išleido kitą seriją pavadintą "Norse American" atminčiai pirmųjų norvegų, kurie atvyko į New Yorką spalio mėn. 1825 m. laivu "Restaurationen".

1926 m. išleido penkių centų Ericsson atminčiai markes. Ericsson pastatė laivą "Monitor".

Nauja dešimt centų orinio pašto markė išleista garbei pulk. Charles A. Lindberga, Amerikos garsaus aviatorio.

F. L. I. S.

ŠIS TAS IS LIETUVIŲ PRAEITIES.

Mūsų Nemunas — Kronos upė.

Šių dienų Nemunas senovėje vadinamas buvo Kronos upe. Vidurinių amžių raštuose randam, kad Vokiečiai ir kiti teutonų meldžionys, kariaudami su lietuvišiais, Rusnės saloje, Nemuno įtakoje, sugriovė Žemaičių žinyčią, garsią ir didžią godojamą, kurios altoriuje radę vokiečiai akmenį su lotynišku parašu, kuris rodo, kad 115 met. pirm. gimimo Kristaus Nemonas, jūrų karo vadas, atkeliavęs su šeimyna iš Kartago jūroms į Žemaičius ir apsigyvenęs Rusnės saloje.

Tą akmenį vokiečiai 1240 m. nusiuntė į Romą Popiežiui Inocentui III, kuris mandagiai priėmęs.

Minimomas Nemonas atkeliavęs apsigyveno Lietuvoje ir ilgai nui likęs didžiu valdovu ir upę Kroną pavadino savo vardu Nemunu. Bet kada ir kokiais metais tas įvyko, raštuose nerandama.

115 m. pirm gimimo Kristaus vėštos Lietuvos kraštas buvęs šventu vadinamas, Nemonui valdininkaujant.

Nemonas Lietuvos kunigaikštis.

Pirmuoju Lietuvos kunigaikščiu buvęs Nemonas. Bet žinomas istorikas Strykavskis jo vardą pakeitęs į Palemoną.

Jo sūnai buvę Kunas, Barkus, Spera ir Dvevlis (Nemonaičiai). Barkus, Žemaičiuose valdęs kraštą tarp upių Jūros ir Nemuno iki pajūrio ir sutekleje upių įkūręs pilį vadinamą Jurbarkas.

Kunas valdęs kraštą tarp upių Nerio ir Nemuno, taip pat sutekleje upių įkūręs pilį vadinamą Kaunas.

Spero viešpatija tęsėsi ir rytus tarp upių Nevėžio, Šventos ir Širvintos, kursai ten dideliame ežere įkūręs pilį ir pavadinęs Spera.

Kunig. Dievėltis įkūręs pilį ant kranto Šventosios upės ir ją pavadinęs Vilkmerge ir nuo ten netoli antrą pilį įkūręs ir pavadinęs Dievaltava. Bet kada — nežinia.

Spera D. L. Kunigaikštis.

Bet 1040 m. Spera buvęs did. Liet. kunigaikštis, kariavęs su lenkais, gudais ir kitais. Spera mirus, tapęs Did. Kunig. jo brolis Kunas, kuris turėjęs du sūnus — Kernių ir Gimbutą. Jiems padalinęs kraštą. Kernius gavo Lietuvą, o Gimbutas Žemaičius valdęs. Kernius įkūręs pilį vadinamą Kernava.

Lietuvos prekyba.

Pirmasis rašytojas ir keleivis Herodotas, gyvenęs 550 m. pirm gimimo Kristaus, keliaudamas po pietinę Lietuvą ar Padaliją, sakosi teiravęs pas Skytus. Gintarų žemės, kurie jam pasakoję, kad ji randas į šiaurę ir sakais vadinas.

Pyteas iš miesto Marsilijos, didis savo amžiuje žvaigždinis, 300 metų prieš Kristų iškeliavęs į Baltijos ar Žemaičių jūras Gintarų žemę Žemaičiuose radęs.

Nemonas, jūrų vyras, išsidanginęs iš Kartagenos su savo ūkininkais 115 m. prieš Kristų ir tapęs Žemaičių naujoku.

1220 m. Erdvilui viešpataujant, buvo įsteigtos taip vadinamos "klietkos" dėl prekių. 1506 m. Vilniuj turėjo jau ir gudai dvejas "klietkas", o žydai vieną.

1325 m. žydai iš Lenkijos parvartė vergais į Vilnių ir 1506 m. įsikūrė prekybos "klietka".

Nuo 1220 m. iki 1650 m. prekyba buvusi kuo labiausiai prapsiplatinusi po Žemaitiją ir Lietuvą, veik visuose didesniuose miestuose buvo įkurtos "klietkos", sandėliai. Po 1380 m. Lietuvai bei Žemaičių kraštui tapus krikščionims ir karams sustojus, prekyba kuo labiausiai platinosi.

Į Kalnelį, Greizę bei Joniškę į muges po kelis tūkstančius žirgų suvesdavo.

"Klietkos", sandėliai įsteigti Varjūuose, Palangoje, Kretingoje, Skuode, Joniškij, Šiadauju, Šiauliuose, Raseiniuose, Kedainiuose ir kitur.

Tas aiškiai rodo, kad tuom laiku prekyba klestėjusi po Žemaičių žemę ir prekėjai buvo krikščionys, o ne žydai.

J. K. Milius.

NEUŽMIRŠKITE VAIKUČIŲ!

Duokite jiems sveiko dvasios maisto. Jie tada suaugę bus jums tikra paguoda ir džiaugsmas.

"SAULUTĖ"

— gražiausias vaikų laikraštis. Daug gražių paveikslėlių ir skaitymėlių. Išrašyinkite, o Eina du kartus per mėnesį.

Redaktorius leidėjas A. Giedraitis. Kaina metams Lietuvoj, Estijoje, Latvijoje ir Vokietijoje 14 litų, AMERIKOJ ir kitur užsienioje 2 dol. (20 litų).

ADRESAS: Jurbarkas, "Saulutės" Administr. Lithuania.

VIETINĖS ŽINIOS

ATSTOVĖS EMILIJOS VILEISIENĖS VIZITA.

Pirmadienį, rugsėjo 17 d. Vilniaus lietuvių atstovė p. Emilija Vileišienė, vice konsulo Adv. P. Daužvardžio lydima aplankė "Garsą". Garbingoji viešnia, vilniečių lietuvių veteranė veikėja, jų mindomų teisių gynėja, atvyko, kad išpasakot Amerikos lietuviams vilniečių vargus, kentėjimus, troškimus, jų veikimą. Ji matė ir pergyveno rusų, vokiečių ir dabartinę lenkų okupaciją, savo nuosava sveikata patyrė visus svetimųjų smūgius.

Pavergtas Vilnius lietuvių širdyse yra gyvas. Del to galima pasitikėti, kad vilniečių atstovė, 60 metų amžiaus veteranė, ras visur užuojautos ir paramos.

A. VISMINO IR TEKLES PLUKIŪTĖS SUTUOKTUVĖS.

Sekmadienį, rugsėjo 16 dieną, įvyko sutuoktuvės žinomo muz. Antano Vismino, dabartinio Brooklyno Apreiškimo par. vargon. ir Teklės Plukiūtės, Elizabeth, N. J. Šliūbavojo vietos klebonas kun. J. Simonaitis asistuojant kun. J. Šeštokui, Aušros Vartų par. klebonui, New York City, kun. A. Kodžiui, Apreiškimo Pan. Sv. par. klebonui. Visų minėtų klebonų parapijose muz. Visminas yra vargonininkas ir daug pasidarbavęs. Taip pat asistavo buv. kun. Juraitis, Elizabetho liet. par. vikaras ir kun. K. Paulonis, Apreiškimo par. vikaras.

Iš vargonų "Ave Maria" gražiai pagiedoję solistė M. Žemaitė. Kitas giesmes giedoję kvartetas susidedantis iš p. Žemaitės, p. K. Hoffmano, A. Šiškos ir p. Šiškienės. Vargonais grojo muz. J. Brundza.

Pabroliu buvo p. K. Hoffmannas, žinomas solistas; pamergė — p. lė Karolina Plukiūtė.

Žmonių buvo pilna bažnyčia. Tarp kitų pastebėjau ir Vilniaus lietuvių mamytę Emiliją Vileišienę. Brangioji viešnia, mačiau, smalsiai dėmesio amerikietiškomis sutuoktuvėmis.

Po bažnytinio iškilnių, pas jaunavedes tėvus pp. Žičkus (p. Žičkus patėvis), 115 Inslie Place, Elizabeth, N. J. įvyko vestuvių pokylis. Dalyvavo visi aukščiau išvardinti gerb. dvasiškiai, palydovai, giesmininkai, "Garso" red. Matas Zujus ir žmona, muz. J. Brundza ir žmona, muz. Pr. Hodelis, muz. J. Stanšauskas, P. Šlapikas, M. Budriūtė, J. P. Mačiulis, pp. Pravičiai, pp. Pranskičiai, J. Visminas ir žmona ir kiti jaunavedžių giminės ir draugai. Viso apie 40 žmonių.

Ponai Žičkai iškėlė puikią veselį. Pavaišinti svečiai išdainavo gražiausias lietuviškas dainas, prikrėtė juokų ir 12-tai baigiantis išsiūšė į namučius, nes kai kuriems, ypač brooklyniečiams, jie gana tolokai buvo.

Laikė vakarienės ir dienos metu jaunavedžiams atėjo daug sveikinimų telegramais iš Amsterdam, Westfield, Brooklyn, Chicago, Cleveland ir kitų miestų nuo draugų, kurie suspėjo sužinoti apie jų nepaprastą "revoliuciją".

Būnant Elizabeth teko patirt, kad A. Visminas, išveždamas Teklę Plukiūtę (dabar poniją Visminiene) pasidarė sau daug priešių. Jie ten sako: matai, pats mus apleido, o dabar ir mūsų veikiausia darbuotoją išviliojo. Reik pastebėti, kad jų nusiskundimai yra šcyri ir pamatuoti. Teklė Plukiūtė — Visminiene buvo visur pirmutinė — parapijos darbuose, jaunimo tarpe, moterų veikime. Per pereitą Vajų ji prisirašė prie LRKŠA 3 kp. ir čia, be abejonės, būtų daug pasidarbavus, jei ne Antano Vismino "subuntavojimas".

Jaunavedys A. Visminas priklauso prie Susiv. 115 kp., prie Vyčių ir kitų katalikiškų organizacijų. Jį gerai žino Clevelando, Homesteado, Worcesterio, Elizabetho, Waterburio, o dabar Brooklyno lietuviai. Muzikas, chorvedys, lietuvių kalbos mokytojas, jaunimo kerėtojas vad. da; jis visur, kur tik lietuvių katalikų reikalai kviečia.

pp. Visminai apsigyveno Maspeth. Iš čia jie žada darbuotis su visu Brooklynu ir apylinkė.

Sveikatos ir laimės!
Dalyvavęs.

C. BROOKLYN, N. Y. Šv. Jurgio par. žmonės rengiasi iškilmingai sutikt kleboną Kun. N. Pakalnį.

Apie rugsėjo 21 dieną iš Lietuvos grįžta šv. Jurgio par. klebonas kun. N. Pakalnis. Lietuvių jis praleido apie pustrčio mėnesio laiko.

Sutikimui savo klebono, sužinojimui, kas dedasi tėvynėj Lietuvoj, šv. Jurgio parapijos žmonės rengia iškilmingas sutiktuves š. m. rugsėjo 30 d. par. svetainėje. Rengėjų komitete pirmininkauja Antanas Domeika, Susiv. 115 kp. pirmi.

Prof. kun. A. Bružas, laikinai eijęs klebono pareigas, šią savaitę išvyksta į savo nuolatinį mokytojavimo darbą.

FEDERACIJOS APSKRITIES SVARBUS SUSIRINKIMAS.

Didžiojo New Yorko Federacijos apskrities svarbus susirinkimas įvyks rugsėjo 21 dieną, 8 val. vakare, Karalienės Angelų parapijos salėje.

Visi kuopų ir draugijų atstovai maloniai kviečiami atsilankyti. Bus svarbių reikalų svarstymas, būtent: Spalių 9 dienos apvaikščiojimo surengimas ir taipgi išgirsite buvusio Fed. Kongreso dalyvių raportus ir kit.

Nepamirškite, kad susirinkimas bus savaitė ankščiau, nes laikas trumpas, o prie spalių 9 dienos laikas jau rengtis.

J. Tumasonis, sekr.

"VIENYBĖS" REDAKTORIAUS DEMESIUI.

Gegužės 29 d. 1928 m. "Vienybė" tilpo žinutė, kuri mane skaudžiai užgauna, būtent, tarp kito ten rašoma, kad aš parvykęs su ekskursija Lietuvon pasakęs: "ak, kaip malonu Lietuvoje!" Toliau "Vienybė" prida-

deda: "Keista, kad čionai dar neseniai ant Lietuvos labai inkštė, o ten lietuviškų kopūstų užvalges taip greit atsigavo".

Aš būtinai prašau įrodyti, kada, kur ir kam aš "inkščiau" ant Lietuvos, arba atšaukti savo šmeižtus ir kitus įvairius pravadžiavimus. O kitaip būsiu verčiamas ieškoti kitur pagalbos.

Tokie iš savo galvos išmislę šmeižtai man yra kenksmingi ir nenorai bereikalo būt užgauliojamas.

Atsakymą duodu vėlai del to, kad būdamas kelionėje ir darbu užimtas neturėjau progos sekti laikraščius ir atsakyti, tik dabar sugrįžęs likau kitų painformuotas apie šmeižtą.

J. K. Milius.

"VAIKELIO JĖZAUS" DRJOS 4 SK. IŠVAŽIAVIMAS PAVYKO.

Rugsėjo 9 d. Forest Parke įvyko "Vaikelio Jėzaus" — Lietuvos ir Amerikos našlaičių rėmėjų dr-jos Karalienės par. 4 skyriaus išvažiavimas.

Našlaičių laimei, oraš buvo puikiausias, tat ir gerasirdžių žmonių atsilankė nemažas būrelis, kurie savo atsilankymu suteikė nemažą paramą. Geraširdžiai žmonės nepamiršta vargdienių šelpdami juos savo aukomis.

Ši "V. J." dr-ja remia ne tik Lietuvos, bet ir čia gyvenančius ir vargo prispaustus našlaičius.

Šios dr-jos skyriai yra įsteigti kone visose Brooklyno par. ir tie skyriai turi nemažą narių, tat, kviečiame visus prijaunčius našlaičių vargams prisirašyti.

"V. J." 4 skyriaus valdyba vardan našlaičių dėkoja visiems atsilankusiems į išvažiavimą ir už aukas. Šis išvažiavimas pelno davė \$40.00, tai nevienam našlaičiui bus sumažintos ašaros.

Mylintis našlaičius L. G.

A. T. A.

MIRE TERESĖ SERAFINIŪTĖ.

Rugsėjo 9 d. po sunkios ligos su šiuo pasauliu persiskyrė a. Teresė Serafiniūtė, šešiolikos ir pusės metų amžiaus mergina, gyvenusi su savo mylimais tėveliais 85 Powers St., Brooklyn, N. Y.

Didžiausiam nuliūdime velionė T. Serafiniūtė paliko savo motinėle, tėvelį ir dvi sesuti, O nutė apie 20 metų amžiaus ir Alenutė apie 10 m. amžiaus.

Gėlių vainikai puošė jos karstą nuo: 1) tėvelių ir sesučių, 2) Krikšto tėvo Jankevičiaus ir šeimynos, 3) krikšto motinos Senulienės ir šeimynos, 4) Jono Breivos, 5) Breivų šeimynos, 6) Masiulių, 7) Gražių, 8) Čiuprickų, 9) Kanišauskienės ir Dabnienės iš Waterbury, Conn.

Palaidota rugsėjo 13 d. iš Apr. Pan. Sv. bažnyčios į šv. Trejybės kapines.

Palydėjo į kapus labai daug žmonių.

Tariame padėkos žodį visiems lydėtojams ir tiems, kurie pirkė gėlių vainikus. Sakoma, tik nelaimė pažinti draugą. Šis įvykis mums parodė, kiek draugiškumo, kiek kilnaus sąjausmo galima tikėtis iš savo prietelių. Taipgi tariame širdingą ačiū graboriui J. Levandauskui už labai gražų patarnavimą. Su širdingu dėkingumu

Adomas ir Viktorija Serafinai.

"VAIKELIO JĖZAUS" DRJOS SKYRIŪ DOMEI.

Rugsėjo 30 dieną visuotinas susirinkimas neįvyks.

Buvo skelbta, kad "Vaikelio Jėzaus" Dr. skyrių atstovų visuotinas susirinkimas įvyks š. r. rugsėjo 30 d. Brooklyne.

Del susidėjusių aplinkybių susirinkimas yra atidėtas vėlesniam laikui. Kartu su seimeliu manoma surengt vakarą su atitinkama programa. Bet apie tai bus pranešta vėliau.

C. Valdyba.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "GARŠĄ".

TEKLĖ PLUKIŪTĖ IR ANTANAS VISMINAS

kuriuodu susituokė š. m. rugsėjo 16 d. Šv. Petro ir Povilo par. bažnyčioj Elizabeth, N. J. (Plačiau žiūrėkit šiame puslapy išspausdintoj žinioj).

VIENINTĖLIS ART. STASIO PILKOS VAIDINIMAS BROOKLYNE.

Sekmadienį, spalių 14 d. art. St. Pilka su žymiais Brooklyno vaidintojais stato 4 veiksmų veiklą "Kuomet vaikai būna 17 metų".

Vaidinimas įvyks tik vienas syk Transfiguration salėje (Hooper Str.) ir to veikalo pastatymas, berods, bus dar įdomesnis, negu pernai statytieji "Aušros sūnūs".

Rap.

ISVAŽIAVIMAS.

Nukryžiuoto Jėzaus seserų Rėmėjai ir Mot. Sąjungos 29 kp. rengia išvažiavimą Forest Parke š. m. rugsėjo 23 d. Vieta Ground Nr. 2. Pradžia 2 v. po pietų.

Kviečiam visas katalikiškas dr-jas prisidėti prie to išvažiavimo, kurio pelnas eis vietinės parapijos sesutėms. Šis jau gal bus paskutinis išvažiavimas gražioje gamtoje, nes jau artinas ruduo, ateina šalnos.

Kviečiam visus brooklyniečius ir aplinkinius.

Rengėjos.

MASPETHIEČIŪ DOMEI.

Teko patirti, kad nuo 23 September (Sekmadienio) Maspetho lietuvių parapijos V. J. Atsimainymo bažnyčioje prasidės dvielijų savaičių rekolekcijos ir baigsis 7 October vakare. Rekolekcijas ves kun. S. Draugelis.

Malonu girdėti, kad visi, kurie tik nori, galės pasinaudoti brangiomis Dievo malonėmis ir naujingais, praktiškais patarimais, kuriuos suteiks gerb. rekolekcijų vedėjas.

Rap.

SVARBU IR LIETUVIAMS

Dabar visur eina propagandos vėjus rinkimo reikalu valstybės Šeimininko, t. y. del išbalsavimo J. V. Prezidento.

Šiame išvažiavime rastas užmirštas lietsargis (umbrielius), kuris dabar randasi pas "V. J." dr-jos raštininkę p. M. Dragūnaitienę, 71 Cooper Str. Brook-

lyn, N. Y. Savininkas gali atsiminti.

Rap.

AUKA NAŠLAIČIAMS.

p. Ona Gudiniene ir Pranciška Borisienė iš New Britain, Conn. per A. Andrišiūniene, "Vaikelio Jėzaus" dr-jos 1 sk. išdininke, 233 Berry Str., Brooklyn, N. Y. atsiuntė drabužių skiriamų našlaičiams.

Jų pavyzdžiu vertėtų pasekti kitiems.

Rap.

JUOKAI.

Kokia motina, tokia dukte. Motina į dukterį. Na, mano dukra, tu vėl per tą savo nakuoti.

Jonas K. Milius.

"VAIKELIO JĖZAUS" DRJOS 1 SK. IŠVAŽIAVIMAS PAVYKO.

Rugsėjo 16 d. Forest Parke įvykęs "V. J." Liet. ir Amer. našlaičių rėmėjų dr-jos Apr. Pan. Sv. par. 1 skyr. išvažiavimas pavyko. Nors iš ryto ir nebuvo gražus oras, bet prijaunčiantieji nenusigando ir atsilankė skaitlingai. Kiek pelno — da neteko sužinoti, bus paskelbtas vėliau.

Šiame išvažiavime rastas užmirštas lietsargis (umbrielius), kuris dabar randasi pas "V. J." dr-jos raštininkę p. M. Dragūnaitienę, 71 Cooper Str. Brook-

KATALIKŪ BAŽNYČIOS ISTORIJA

Parašė Kun. J. Koncevičius.

Visose pasaulio dalyse ir Lietuvoj. Graži, paveiksluota ir turininga knyga, kiekvienam naudinga ir įdomi pasiskaityti.

Kaina 50 centų.

Gaunama:

"GARSAS"

222 So. Ninth Street, Brooklyn, N. Y.

GERA KNYGA ŠV. JĖZAUS ŠIRDIES INTRONIZACIJA

LABAI ĮDOMI KNYGA, SU 136 PUSLAPIAIS IR PAVEIKSLAIS.

Kaina tik 75 centai.

Parašė Kun. S. Draugelis.

Galima gauti:

"GARSO" ADMINISTRACIJOJ, 222 So. 9th Street, Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 0788

JUOZAS LEVANDAUCKAS GRABORIUS

Patarnauju visiems be skirtumo, parsamdu automobilius kiekvienam reikale: vestuvėms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Kainos žemos.

Ateikite ir persitikrinkite

107 UNION AVE., BROOKLYN, N. Y.

lyn, N. Y. Savininkas gali atsiminti.

Rap.

Duktė: O tu, mama, per tą savo flirtavimą ne ketvirtosios nebaigiai ir likusi treiems metams ištekėjai. Manai, kad man tėtė apie tai nepasakojė?

Bent užsiėmimas. — Ką gi veiki namie? — Muses gaudau. Tik ką užmušiau penkias: dvi vyriškos ir trys moteriškos lyties? — Iš kur gi tai žinai? — Dvi sėdėjo ant degtinės butelio, o trys ant veidrodžio.

Rap.

JUOKAI.

Kokia motina, tokia dukte. Motina į dukterį. Na, mano dukra, tu vėl per tą savo nakuoti.

Jonas K. Milius.

RAP. KRUCH'AS FOTOGRAFAS

65-23 Grand Avenue, Maspeth, L. I.

Telephone Newtown 4464

A. J. VALANTIEJUS

GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

4 Lexington Avenue, Maspeth, L. I., N. Y.

GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

4 Lexington Avenue, Maspeth, L. I., N. Y.

GRABORIUS

GRABORIUS

GRABORIUS

GRABORIUS

GRABORIUS

GRABORIUS

GRABORIUS

NOVENA

— PRIE —

ŠV. TERESĖS KŪDIKELIO JĖZAUS

Su Litanija ir Maldomis

Vertė Kun. S. Draugelis.

KAINA TIK 10 CENTŪ.

Galima gauti

"GARSO" ADMINISTRACIJOJ

222 So. 9th Str., Brooklyn, N. Y.

MŪSŪ LAIKŪ ŠVENTOJI

SV. TERESĖ VAIKELIO JĖZAUS

Vertė Juozas Stankevičius.

Kaina — 25 centai.

Senai laukta ir prašyta knygelė.

Nusipirkite ir kitus paraginkite, kad išgytų. Tai labai gražus apsakymas, kaip varginga mergelė Marija Pranciška Teresė Martin liko mūsų laikų šventaja.

Ši knygelė bus labai graži ir maloni dovana Jūsų brangiems asmenims. Nupirkę nusiųskite Jiems.

Kreipkitės į

"GARŠĄ"

222 So. 9th Str., Brooklyn, N. Y.

416 METROPOLITAN AVE.

Netoli Marcy Ave.

Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 4409.

Juoz. Garšva

GRABORIUS

GRABORIUS

GRABORIUS

GRABORIUS

GRABORIUS

GRABORIUS

GRABORIUS

GRABORIUS

GRABORIUS

GRABORIUS

GRABORIUS

GRABORIUS

GRABORIUS

GRABORIUS

GRABORIUS

GRABORIUS